

Exodo

Maipanggep Sin Libro Ay Nay

Din olog di Exodo et komaan. Din kapapatgan ay napasamak isna et din nawayaan ya kinmaanan di Israelita ed Egipto ay naibabag-enan das nabayag. Din kapapatgan abe ay ipogaw ay maistorya isna et si Moses ay dinotokan Diyos ay mangipangolo sin ipogaw na.

Ad-ado di nakaskasdaaw ay linaon din libro ay nay: din nanopailaan Diyos en Moses sin mandbidang ay kaiw, din nangipaammoana sin ngadana ay Yahweh, din kaeegyat ay napasamak ay nanosaan Diyos sin taga-Egipto, din namalasan din Israelita sin baybay ay Mandalangdang, ya din nangidawtan Diyos sin sinpo ay bilin ya odom ay linteg na en Moses sin dontog ay Sinai. Ad-ado abe di maipanggep sin Tolda ay Panpapailaan Diyos ya din kosto ay iyat di ipogaw ay mangdayaw en sisya.

Din Linaona

Din naibabag-enan din Israelita ed Egipto 1:1-22.

Din naianakan ya nadakdak-an Moses 2:1–4:31.

Din nangonkontraan da Moses en Aaron sin ari ed Egipto 5:1–11:10.

Din damo ay fiesta ay makwani en Nalabas 12:1-28.

Din kinmaanan di Israelita ed Egipto 12:29–15:21.

Din nandad-anan da manipod sin baybay ay

Mandalangdang enggana ed Sinai 15:22–18:27.

Din linteg Diyos ya din intolag na sin ipogaw na 19:1–24:18.

Din Tolda ay Panpappailaan Diyos ya bilbilin maipanggep sin iyat di Israelita ay mangdayaw en sisya 25:1–40:38.

Din Napalpaligatan Di Israelita Ed Egipto

¹ Sin inmeyan Jacob ed Egipto, intakina din anak na ya din pamilya da. Da naey di ngadan din lallalaki ay an-ak Jacob ay manngadan abes Israel: ² da Ruben, Simeon, Levi, Juda, ³ Issakar, Zebulun, Benjamin, ⁴ Dan, Naftali, Gad ya si Aser. ⁵ Pitopolo di bilang am-in din polin Jacob mo maitapis da Jose ay enggay wada ed Egipto.*

⁶ Idi nalabas di ad-ado ay tawen, natey am-in da Jose ay siag-i ya din am-in ay katawenan da ay napo ed Canaan. ⁷ Ngem din poli da pay ay makwani en Israelita yan paspas da ay inmad-ado et naganaganak da, isonga enggay mapno da sin ili ay kad-an da ed Egipto.

⁸ Idi siya di, nasokatan di turay ed Egipto et nanturay di esa ay ari ay magay ammo nas maipanggep en Jose. ⁹ Kanan din ari ay sana sin oopisyal na, “Dengngen yo nan ibagak. Ilan yo nan Israelita et pomigpigsda da tan nay omad-adado da. Dilikado di kasasaad tako. ¹⁰ Masapol ay mannemnem takos pamosposan ta adi dan

---

* **1:5** Ilaen abe sin Genesis 46:27. Sin Inam-amag 7:14, kanana en pitopolo ya lima da am-in, tan maibilang din doway ay anak Manases ya din doway ay anak ya esa ay apon Efraim.

masepsep ay omad-ado. Tan adi pay mo wada et di gobat, ya asi dan badangan din kaibaw tako et pag dan ikanayon ay lomayaw.”

¹¹ Idi siya di, nandotok das mankakekedse ay kapatas ay mangipilit si madagsen ay obla sin Israelita ta say mapaligatan ya madismaya da. Et inpaamag da en daida din siyodad ay Pitom ya Rameses ay say pan-idoldolinan din ari si makan ya odom ay kasapolan da. ¹² Ngem olay mo intoy iyat di taga-Egipto ay mamalpaligat sin Israelita, masepsep pay dedan ay omad-ado ya maiwarwaras da. Begew sina, madandanagan ya malmaliget din taga-Egipto en daida, ¹³⁻¹⁴ et pinalaloan da din inpaobla dan daida ay adi da polos sinengan. Din nankadadagsen ay oblan di manamag si beey ay kaman din mankiwar ya mandamili si linang ya olay abe din am-in ay kalasin di obla sin payew yan inpilit dan daida. Isonga peteg ay kinmaseseg-ang din biyag di Israelita.

¹⁵ Ngem adi pay laeng mapnek din ari et inpaayag na din doway babai ay Hebreo ay da Sifra en Pua, tan daida di manpapaanak. ¹⁶ Kanana en daida, “Mo waday paanaken yo ay Hebreo ya ilan yo ay lalaki di anak na, peslen yo din moyang, ngem mo babai yan bay-an yo.” ¹⁷ Asi et din manpapaanak et patgen ya egyatan das Diyos, isonga adi dan tinongpal din inbilin di ari. Binayan da ay matago din am-in ay moyang, olay din lalaki.

¹⁸ Idi siya di, inpaayag din ari din doway ay sana ay manpapaanak et kanana, “Apay nga say inamag yo na? Apay nga adi yon pinse din maianak ay lallalaki?”

¹⁹ Ngem kanan da ay nanongbat, “Baken tomet kaman din babai ay taga-Egipto din babai ay Hebreo, tan nalaka pay di iyat da ay man-anak, isonga makdeng ay makaanak da asi domateng din manpapaanak.”

²⁰⁻²¹ Gapo isdi, binindisyonan Diyos din doway ay manpapaanak ay sana et naganak da. Din Israelita abe yan nasepsep ay naad-ado ya pinmiggpisa da.

²² Idi siya et di, kanan din ari ay nangibilin sin am-in ay ipogaw na, “Am-in ay lalaki ay ianak di Hebreo, masapol ay en yo itep-a sin ginawang ay Nile, ngem bay-an yo pay din babai ta matago da.”

2

Din Naianakan Moses

¹ Sin timpo ay sana, waday sin-asawa ay polin Levi, et nan-anak da. ² Kasin pay nawad-an din babai et nan-anak si lalaki. Idi inila na ay siged ya kagam-is din moyang, inset na ay nangitabtabon. Ngem idi inmey di tolo ay bowan, ³ nadakdake din moyang et naligatan si ina na ay mangitabon ed bebbeey da. Isonga nan-a si baskit, asi na allidan si niket ta adi segpen di danom. Pag nan ikosnong din moyang et ena intabon sin katantanobongan sin benget di ginawang. ⁴ Sin baken onay addawi, wada din manang di moyang ay mangil-ila mo sinoy mapasamak sin iyogtana.

⁵ Maaw-awni pay, wada et din babai ay anak di ari ay en man-ames sin ginawang ay doy. Din babalasang ay baa na pay yan mandaddad-an da sin benget di ginawang. Idi inilan din anak di ari din baskit sin kad-an di tanobong, inpaa na sin esa

ay baa na. ⁶ Idi bokatana din baskit ay sana, inila na et din moyang ay man-og-oga, isonga naseg-angan sisya. Kanana, “Anak baw di Hebreo na.”

⁷ Asi et somag-en din manang di moyang sin anak di ari yan kanana, “Ay laydem ta man-ayagak si Hebreo ay ina ay mamaspasoso para en sik-a?”

⁸ “Aw kod, emey ka,” kanan din anak di ari ay sinombat et ena inayagan si ina da. ⁹ Idi domateng sisya, kanan din anak di ari, “Alaem nan moyang ta ayowanam para en sak-en ta asiak lagboan sik-a.” Pag nan isaa et inayowanana. ¹⁰ Idi mapsot din moyang, in-ey na sin anak di ari et tinagibi na. Kanas nemnem na, “Si Moses* di ngadana tan kinay-at ko sin danom.”

Din Linmayawan Moses Ed Midian

¹¹ Idi nalabas di ad-ado ay tawen, enggay nadak-dake si Moses.† Sin namingsan, inmey sin kad-an di kapoliana ay Hebreo, et naseg-angan ay nangila sin ligat da begew sin madagsen ay ipaob-oblan di taga-Egipto en daida. Sin kawada nas di, inila na di esa ay taga-Egipto ay manopsoplit si esa ay Hebreo ay kapoliana. ¹² Kamokimokilang pay si Moses, yan idi inila na ay magay mangil-ila en sisya, kapese sin taga-Egipto ay sana, asi na ikaot sin kadaratan.

¹³ Kabigatana pay, nanpasyal kasin si Moses sin kad-an di gagait na ay Hebreo, yan inila na di

---

* **2:10** Moses: Din ngadan ay nay et mais-o di kadngeana sin kalin di Hebreo ay din olog na et “nakay-at.” † **2:11** Opatapolo di tawen Moses sin ena namasyalan sin gagait na ay Hebreo. Ilaen sin Inam-amag 7:23.

dowa ay Hebreo ay man-ib-ibaw. Kanan Moses sin akin basol, “Apay nga bokboksingem di gait mo?”

¹⁴ Kasongbat et din lalaki ay sana yan kanana, “Ay tan sino ka od? Ay sinoy nangidawat si kalin-tegam ay mangituray ya mangowis en dakami? Ay kanam abe en pomse ka ay kaman din inyat mo sin taga-Egipto ay doy?” Gapo isdi, inmegyat si Moses, tan kananas nemnem na, “Kambaw way nangila sin inamag ko.”

¹⁵ Idi naammoan din ari din napasamak, pinanggep na ay ipapse si Moses, ngem kalayaw si Moses ed Midian et isdi ay nantetee.

Sin namingsan ay tinmotokdos Moses sin kad-an di bobon, ¹⁶ wada et ay domateng din pito ay babai ay an-ak din padi ed Midian ay mangipainom sin karnero ya kalding ama da. Pinnopinno da din pan-in-inoman di animal da. ¹⁷ Dowan et somawang di lallalaki ay manpaspastol abe yan kaipakaan da sin babbabai ay sana. Kapika si Moses et ena binadangan din babbabai, pag nan painomen din karnero ya kalding da.

¹⁸ Idi somaa da, kanan Reuel ay ama da, “Yan nay dagos nasapa kayo ed wani mo?”

¹⁹ “Aw, tan waday taga-Egipto ay binmadang idi pakaanen din odom ay manpaspastol si dakami dowana et iman isakdoan ya painomen din animal tako,” kanan da ay nanongbat.

²⁰ Pag kanan ama da, “Yan into ngin sisya? Apay nga tinaynan yos di? En kayo ayagan ta makikan en datako.”

²¹ En da inayagan si Moses, pag et awisen Reuel ay makitee en daida. Emey pay di timpo, inpaasawan Reuel din anak na ay si Zippora en sisya.

²² Man-anak pay si Zippora yan lalaki, et nginadanan Moses si Gersom,[†] tan kananas nemnem na, “Mangiliak pay kayman isnan natken ay ili.”

²³ Inmey pay di piga ay tawen, natey din ari ed Egipto, ngem deda pay dedan ay naibabag-en din Israelita, et enggay ay manbaybayeweng da ya man-ad-adawag da en Diyos begew sin madagsen ay ligat da. ²⁴ Dinngen Diyos din bayeweng da dowana et nemnemen din intolag na en da Abraham, Isaac ya en Jacob. ²⁵ Masmaseg-ang abe ay mangil-ila sin ligat da.

3

Din Manbidbidang Ay Kaiw

¹ Sin namingsan, ipaspastol Moses sin lugar ay magay omili din kakarneron Jetro ay katogangana ay padi ed Midian. Asi na et ibas-il daida enggana ay dinmateng da sin dontog ay Sinai* ay panpailaan Diyos. ² Isdi ay nanpaila en sisya din anghel Diyos ay kaman apoy ay manbidbidang sin gawan di esay kaiw. Inilan Moses ay manbidbidang din kaiw ngem adi kapooan, ³ isonga kananas nemnem na, “Nakaskasdaaw et abe di mo, enak kod ilan mo apay nga adi kapooan din kaiw ay doy.”

[†] **2:22** Gersom: Din ngadan ay nay et mais-o di kadngeana sin kalin di Hebreo ay din olog na et “mangili.” * **3:1** Din kanana sin Hebreo et: Horeb. Di esa ay ngadana et Sinai.

⁴ Idi ilan Diyos ay somag-en si Moses, nankali sin gawan di manbidbidang ay kaiw yan kanana, “Moses, Moses.”

Sinongbatan Moses yan kanana, “Sino di ibagam ay Apo.”

⁵ Pag kanan Diyos, “Issa ka, adi ka somagsag-en. Kaanem san sandal mo[†] tan nasantoan ay lugar nan kad-am. ⁶ Sak-en din Diyos ay dinaydayaw amam ya siya abe sin aap-om ay da Abraham, Isaac ya si Jacob.” Idi dinngen Moses di, kaopop sin mata na tan emegyat ay mangila en Diyos.

⁷ Kanan Diyos ay nangitoloy, “Inilak ay palalo di iyat din taga-Egipto sin ipogaw ko. Dinngék din adawag da ay mankedkedaw si badang begew sin pamalpaligatan di mankakekedse ay kapatás da, et masmaség-angak en daida. ⁸ Isonga binmabaak ta isalakan kos daida sin naibabag-enan da ed Egipto ta ipangok daida si annawa ya siged ay ili ay magabay di mola,[‡] sin ilin di Canaaneo, Heteo, Amorreo, Perezeo, Heveo ya Jebuseo. ⁹ Dadlonak dinnge din adawag di Israelita yan inilak din pamalpaligatan di taga-Egipto en daida. ¹⁰ Isonga emey ka ta ibagam sin ari ay palobosana din ipogaw ko ta koyogem daida ay komaan ed Egipto.”

¹¹ Ngem kanan Moses, “Ay siya mo sinoak ta saken di makingalat sin ari ya mangibela sin Israelita ed Egipto?”

[†] **3:5** Din ogalin di Hebreo et kaanen dan sandal da mo senggep das lugar ay ibilang da ay nasantoan ta say ipaila day rispito da.

[‡] **3:8** Din kanana sin Hebreo et: ili ay pan-oy-oyasan di gatas ya anig.

¹² Songbatan pay Diyos yan kanana, “Wadaak to ay mangadkadwa en sik-a. Kadi et mandayaw kayo en sak-en sin dontog ay nay mo ipangom din ipogaw ko ay komaan ed Egipto. Say pangamoam ay sak-en si Diyos ay nangibaa en sik-a.”

¹³ Kanan Moses, “Mo ibagak sin Israelita en, ‘Inbaan din Diyos di aap-o tako si sak-en,’ yan kanan da ay mansalodsod, ‘Sinoy ngadana?’ sinoy ibagak ngin en daida?”

¹⁴ Kanan Diyos, “Sak-en di nawawadas kankanayon. Siya nay ibagam en daida, ‘Din manngadan si Nawawadas Kankanayon di nangibaa en sak-en. ¹⁵ Si Yahweh ay Diyos di aap-o tako ay da Abraham, Isaac ya si Jacob di nangibaa en sak-en,’ kanam en daida, tan siya na di komakaman ay ngadan ko et say pangwanin di amin ay ipogaw en sak-en si eng-enggana. ¹⁶ Emey ka ta topogem din papangolon di Israelita yan ibagam na, ‘Nanpaila en sak-en si Yahweh ay Diyos di aap-o tako ay da Abraham, Isaac ya si Jacob yan kanana en inila na din mapaspasamak en dakayo isnan Egipto. ¹⁷ Inkari na ay isalakana si dakayo sin ligat ay laklak-amen yo isnan Egipto ta ipango na si dakayo sin mayat ay ili ay magabay di mola, sin ilin di Canaaneo, Heteo, Amorreo, Perezee, Heveo ya Jebuseo.’ ¹⁸ Patien to din papangolon di Israel din ibagam et koyogem daida ta emey kayo sin ari ed Egipto. Siya na di ibaga yo en sisya, ‘Nanpaila si Yahweh ay Diyos di Hebreo en dakami, isonga palobosam kod dakami ta en kami man-idaton en Yahweh ay Diyos mi sin lugar ay magay omili. Masapol ay mandad-an kami si tolo ay agew ay emey sidi.’

¹⁹ Ngem ammok ay adi palobosan din ari si dakayo mo magay mapasamak ay kapilitana. ²⁰ Isonga ipailak to din nakaskasdaaw ay panakabalin ko sin iyat ko ay manosa sin taga-Egipto ta say ipalobos nas dakayo.

²¹ “Iturong ko abe di siged ay pannemnem di taga-Egipto sin ipogaw ko ta adi dan owat komaan ay magay maidawat en daida. ²² Tan din babbabai ay Israelita et emey da sin katokmang da ay taga-Egipto ya olay sino ay babbabai ay taga-Egipto ay makibebeey en daida ta en da mankedaw si bado ya al-altin di awak ay balitok ya palata. Ipaosal yo dana sin an-ak yo et say iyat yo ay mangikaan sin kinabaknang di taga-Egipto.”

4

Din Sinyal Ay Inpailan Diyos En Moses (4:1-17)

¹ Ngem kanan Moses, “Ngem intoy iyat ko ngin mo adi patien din Israelita din ibagak ya kanan da en adi ka nanopaila en sak-en?”

² Pag et kanan Diyos, “Sino san iin-genam?”
“Sokod,” kanan Moses.

³ Idi siya di kanan Diyos, “Itep-am sin lota.” Idi intep-an Moses din sokod, nanbalin si eweg isonga katagtag si Moses. ⁴ Ngem kanan Diyos en sisya, “Depapem. Ig-en mo sin iko na.” Idi sinipdot Moses din iko na, nanbalin kasin si sokod. ⁵ Pag kanan Diyos, “Sinay di ipailam ta say patien din Israelita ay nanopaila en sik-a si Yahweh ay din Diyos di aap-o da ay da Abraham, Isaac, ya si Jacob.”

⁶ Kasin binilin Diyos si Moses yan kanana, “Isoksok mo din takkay mo sin tak-ep di badom.” Say inyat tet-ewan Moses yan idi kaanena, natalektekan si mankilat ay kakaman andap downan et mankokolad ay dadlon naapiktalan si kaeegyay ay sakit di kodil. ⁷ Pag kanan Diyos, “Isoksok mo kasin sin badom.” Insoksok Moses asi nan kaanen, yan idi ilaena, nailatonan et kaman met laeng din kodil di odom ay partin di awak na.

⁸ Idi siya di, kanan Diyos, “Mo adi dan mamati sin damo ay sinyal, mabalin ay mamati da sin maikadwa. ⁹ Ngem no adi da pay laeng mamati sin dowan ay nakaskasdaaw ay sinyal ay nay ta adi dan patien din ibagam, man-a kas danom sin ginawang ay Nile ta isiit mo sin lota. Mo amagem di, manbalin si dada din danom.”

¹⁰ Ngem kanan Moses, “Apo, man-ibaa ka kod si odom tan manipod pay laeng ed idi yan bakenak nalaing ay mankali. Olay ed wani ay nakikalkali ka en sak-en, bakenak met laeng maapat.” ¹¹ Pag et kanan Diyos, “Ay sino od di nangamag si teppek di ipogaw? Sino di namarsua sin naomel ya nateweng ono din nagodab ya baken nagodab? Ay baken ayan si sak-en ay Diyos? ¹² May, emey ka et. Laton ay tolongak sik-a et itdok di kosto ay ibagam.”

¹³ Ngem kanan pay laeng Moses, “Apo, pangaasim kod ta man-ibaa ka si odom.”

¹⁴ Gapo isdi, nanbonget si Diyos yan kanana en Moses, “Wada met si Aaron ay agim ay Levita. Ammok ay nalaing sisya ay mankali. Katet-ewana, wada ay omal-ali ay mangabat en sik-a et peteg di ragsak na ay mangila en sik-a. ¹⁵ Mabalin

met ay makikali ka en sisya ta itdom di ibaga na. Tolongak to si dakayo et ibagak to di amagen yo ya ibaga yo. ¹⁶ Si Aaron di makikalkali sin ipogaw para en sik-a et kaman sik-a di Diyos ay mangibilbilin sin ibaga na. ¹⁷ Itakin mo san sokod mo ta say osalem ay man-amag si nakaskasdaaw.”

*Din Nantaolian Da Moses Ed Egipto
(4:18-20,27-31)*

¹⁸ Idi makdeng di, nantaoli si Moses sin kadan katogangana ay Jetro yan kanana, “Palobosam kod sak-en ay mantaoli ed Egipto ta enak ilan mo deda ay matmatago din aag-ik ay Israelita sidi.” Pinalobosan Jetro sisya et nanpinakada da.

¹⁹ Idi wada pay laeng si Moses ed Midian, nakikali si Diyos en sisya yan kanana, “Mantaoli ka ed Egipto tan enggay natey amin din manpang-panggep ay mamse en sik-a.”

²⁰ Idi siya di, nanlobwat da Moses ay emey ed Egipto. Inkoyog na si asawa na ya din aan-ak da, et nangabayoenas daida si dangki. Intakina abe din sokod ay kanan Diyos en itakina. ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶

²⁷ Sin siya di ay timpo, nakikali si Diyos en Aaron yan kanana, “En ka abaten si Moses sin lugar ay magay omili.” Pag en aspoen Aaron si Moses sin dontog ay panpailaan Diyos et in-ongoana. ²⁸ Inistoryan Moses en Aaron am-in din inbagan Diyos sin nangibilinana ay mantaolis sisya ed Egipto ya din nakaskasdaaw ay inbilin Diyos ay amagena. ²⁹ Pag dan mankoyog ay emey ed Egipto. Idi dinmateng das di, inpaayag da amin din papangolon di Israelita, ³⁰ et dinad-at Aaron en daida din amin ay inbagan Diyos en Moses.

Pag aben ipailan Moses da doy ay nakaskasdaaw sin sangoanan da. ³¹ Idi inilan din kaipoipogaw, pinati da et nanyakog-ong da ay nandayaw en Diyos, tan naammoan da ay masmaseg-ang si Diyos ay mangil-ila sin ligat da.

5

Din Damo Ay Nakingalatan Da Moses Sin Ari

¹ Inmey da Moses en Aaron sin kad-an di ari ed Egipto yan kanan da, “Inbagan Yahweh ay Diyos di Israelita en palobosam din ipogaw na ta en da manfiesta ay pangdayaw dan sisya sin lugar ay magay omili.”

² Ngem kanan din ari, “Ay tan sino od san si Yahweh? Ay ken am-ammok sisya ta tongpalek san kanana? Aga! Adiak ipalobos.”

³ Songbatan pay da Moses en Aaron yan kanan da, “Ngem nakikali met en dakami din Diyos ay daydayawen mi ay Hebreo, isonga palobosam dakami ay mandan si tolo ay agew sin lugar ay magay omili ta say en mi pan-idatonan en sisya. Mo adi kami amagen sa, dosaenas dakami et matey kami si sakit ono gobat.”

⁴ Ngem kanan din ari en daida, “Adi mabalin ay sangawen yo din ipogaw sin obla da. Masapol ay itoloy san babag-en din obla da! ⁵ Enggay inmadado kayo et mo din taga-Egipto yan kanan yo en isaldeng yo din obla yo?”

⁶ Sin doy ay agew, binilin din ari din kakapatas ya din Israelita ay nadotokan ay mangimanmandar sin gagait da. ⁷ Kanana, “Manipod ed wani, adi kayon idawdawtan din Israelita si garami ay

mailaok sin madamili ay maiamag si beey. Daida di man-anap si garami, ⁸ ngem adi mabalin ay mabawasan si olay esa din kaad-adon di dinamili ay am-amagen da. Nasadot da dedan, isonga kanayon ay ibagbaga da en palobosak daida ta en da man-idaton sin Diyos da. ⁹ Idawtan yos daida si nadagdagsen ay obla ya adi yon pasalsaldengen daida ta say magay timpo da ay mandenge si owat etek ay istorya.”

¹⁰ Inmey din kakapatas ya din man-imanmandar sin kad-an di Israelita yan kanan da, “Inbilin din ari en manipod ed wani yan adi min idawtan dakayo si garami. ¹¹ Inbaga na ay dakayo di man-anap, ngem masapol ay adi mabawasan din kaad-adon di dinamili ay amagen yo.”

¹² Gapo sin bilin ay doy, enggay likeden da din intiroy ay Egipto ay man-anap si garami. ¹³ Talaga ay inpapilit din kakapatas ay amagen da din sigod ay kabibilang di dinamili ay am-amagen da idi maidawdawtan da pay laeng si garami. ¹⁴ Pakakkaasien din kakapatas ay soplisopliten din Israelita ay nadotokan ay man-imanmandar. Kanan da, “Apay nga baken kosto di kabibilang di inpaamag yo ed nasdem ya ed wani ay baken kaman ed idi?”

¹⁵ Inmey din man-imanmandar sin ari yan kanan da ay nanriri, “Apo ari, apay ngin ay say iyat yo na en dakami? ¹⁶ Maga met di idawat din oopisyal mo ay garami en dakami yan ipilit da ay amagen mi din sigod ay kaad-adon di am-amagen mi ay dinamili. Dowan da et soplisopliten dakami mo kolang din amagen mi, ngem daida met di akin basol.”

¹⁷ Ngem kanan et din ari ay nanongbat, “Sadot! Nasadot kayo ay man-obla, isonga kanan yo en palobosak dakayo ay en man-idaton sin Diyos yo.

¹⁸ Itoloy yo et ay man-obla. Magay garami ay maidawat en dakayo, ngem masapol pay dedan ay amagen yo din sigod ay kaad-adon di dinamili si esay agew.” ¹⁹ Nailan din man-imanmandar ay dilikado di kasasaad da gapo sin inbagan di ari ay doy.

²⁰ Idi kosto ay komaan da, inabat das da Moses en Aaron ay manseseed en daida. ²¹ Kanan da en da Moses, “Sapay koma ta dosaen Diyos dakayo, tan nay dakayo dedan di gapo ay linmawlawwa di pannemnem din ari ya oopisyal na en dakami. Waday rason da ay mamse en dakami begew sin inyat yo.”

Din Kararag Moses Ya Din Inkarin Diyos Ay Badang Na

(5:22-23; 6:1-12)

²² Gapo isdi, en kasin nankararag si Moses en Diyos yan kanana ay nanriri, “Apo, ilaem kod san inyat mo sin ipogaw mo. Doy et ay nasepsep di ligat da! Apay ngin ay inmibaa ka asi ka pay say iyat na? ²³ Tan manlogi sin nangibagaak sin ari sin inbilin mo, nasepsep et ay pinalpaligat na din ipogaw mo, yan maga polos di naibadang mon daida!”

6

¹ Pag kanan Diyos ay nanongbat en Moses, “Mailam ed wani di amagek sin ari, tan ipailak din panakabalin ko et mapilitan ay mangipabolos sin

ipogaw ko. Awni et bakenan owat pabolosan mo adi et dagdagenas daida ay komaan.”

² Kanan aben Diyos en Moses, “Sak-en si Yahweh. ³ Sin nanpailaak en da Abraham, Isaac ya si Jacob, inpaammok ay sak-en din Manakabalin ay Diyos, ngem adiak inpaammo din ngadan ko ay Yahweh en daida. ⁴ Ngem inkarik en daida ay idawat ko din daga ay Canaan olay mo sin doy ay timpo yan owat dan mangili sin ili ay doy. ⁵ Ed wani ay dinngek din adawag di Israelita ay binabag-en di taga-Egipto et manemnem ko din intolag ko ay doy. ⁶ Isonga say ibagam na sin Israelita, ‘Siya na di kanan Diyos: Sak-en si Yahweh. Badangak dakayo ta mawayawayaan kayo sin namabag-enan di taga-Egipto en dakayo. Ipailak di panakabalin ko sin iyat ko ay manosa en daida ta maisalakan kayo. ⁷ Ngem dakayo pay, panbalinek dakayo si ipogaw ko et sak-en di Diyos yo. Awni et maammoan yo ay sak-en si Yahweh ay Diyos yo ay nangipawaya en dakayo sin nankaliligat ay obla ay inpapapilit di taga-Egipto. ⁸ Iey kon to si dakayo sin ili ay inkarik en da Abraham, Isaac ya si Jacob et idawat ko en dakayo. Sak-en si Yahweh.’ ”

⁹ Inbagan Moses na sin Israelita ngem adi dan inkaskaso tan enggay nadismadismaya da gapo sin palalo ay ligat ay lalak-amen da.

¹⁰ Pag kanan Diyos en Moses, ¹¹ “En ka ibaga sin ari ed Egipto ay ipalobos na din Israelita ay komaan sin ili na.”

¹² Ngem kanan Moses, “Mo adi pinatin din Israelita din inbagak, adi pay namnamed din

ari, tan bakenak met nalaing ay mankali.”
 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

7

¹ Ngem kanan Diyos en Moses, “Dengngem nan ibagak. Panbalinek sik-a ay kaman Diyos sin pangilan di ari et si Aaron ay agim di kaman mamadto ay makikalkali para en sik-a. ² Ibagam en sisya amin ay inbilin ko ta ibaga na sin ari ay ipalobos na din Israelita ay komaan isnan Egipto. ³ Ngem sepsepek ay pakentegen din nemnem di ari ta adi nan ikaskaso si dakayo et amagek di ad-ado ay nakaskasdaaw isnan Egipto. ⁴ Dosaek daida ta pagak ipango din ipogaw ko ta komaan das na. ⁵ Say pangammoan to din taga-Egipto ay sak-en tet-ewa si Diyos mo lak-amen da din dosa ay idawat ko ya ipangok din ipogaw ko ay komaan isnan Egipto.” ⁶ Pinatin da Moses en Aaron din inbagan Diyos en daida. ⁷ Mantawen si Moses si 80 yan 83 en Aaron sin timpo ay sana ay nakikalkalian da sin ari.

Din Nanbalinan Di Sokod Aaron Si Eweg

⁸ Binilin Diyos da Moses en Aaron yan kanana, ⁹ “Mo kasapolan din ari di nakaskasdaaw ay pamaneknek yo, ibilin mo en Aaron ta itep-a na din sokod na sin sangoanan di ari et manbalin si eweg.” ¹⁰ Inmey da Moses en Aaron sin kad-an di ari et tinongpal da din inbilin Diyos. Nanbalin tet-ewa si kaeegyat ay eweg din sokod Aaron idi itep-a na sin sangoanan di ari ya din oopisyal na. ¹¹ Idi siya di, inayagan din ari din nankalalaing ay ipogaw na ya mansalsalamangka et tinadon da din inamag Aaron. ¹² Intep-a da din sokod da yan

nanbalin abe si eweg. Ngem kaiseksek din sokod Aaron sin amin ay sokod da. ¹³ Ngem olay mo siya di, tinmet-ewa din inbagan Diyos en da Moses en Aaron ay ipakenteg din ari din nemnem na et adi nan pinati da Aaron en Moses.

Din Nanbalinan Di Danom Si Dada

¹⁴ Idi makdeng di, kanan Diyos en Moses, “Taga-laga ay natangken din nemnem di ari et doy ay adi nan palobosan din Israelita. ¹⁵ Isonga si agsapa, alaem din sokod ay nanbalin si eweg et en ka abaten sisya mo emey sin ginawang ay Nile. Sed-em sin benget na. ¹⁶ Siya na di ibagam en sisya, ‘Inbaan Yahweh ay Diyos di Hebreo si sak-en ay mangibaga en sik-a ta palobosam din ipogaw na ay en mandayaw en sisya sin lugar ay magay omili, ngem nay enggana ed wani yan adi ka pay laeng pinalobosan daida. ¹⁷ Isonga ed wani kanan Diyos en maammoam mo sino sisya begew sin amagena. Ilam, tan nay iseppat ko nan sokod ko sin ginawang et manbalin si dada. ¹⁸ Sigaan to di taga-Egipto ay manginom tan matey dan nigay et palalo di agob din danom.’ ”

¹⁹ Kanan Diyos en Moses, “Ibagam en Aaron ta itdek na din sokod na sin amin ay kad-an di danom ed Egipto: sin ginawang ya kanal ya din odom pay ay kad-an di danom. Mo siya di manbalin si dada amin ay danom ed Egipto, pati din wadas panpaypay-an si danom ay kaiw ya bato.”

²⁰ Tinongpal da Moses en Aaron din inbilin Diyos. Sineppat Aaron din danom sin ginawang sin sangoanan di ari ya oopisyal na, pag manbalin si dada. ²¹ Nanbalin si dada abe amin ay

danom ed Egipto et natey amin ay nigay, isonga palalo di agob din danom et sigaan da ay manginom. ²² Ngem tinadon abe din ipogaw di ari ay mansalsalamangka, isonga natongpal din inpad-ton Diyos ay pakekentegen din ari din nemnem na. Tineteweng na din inbagan da Moses en Aaron ²³ et kataynan en daida. Pag mantaoli sin palasyo. Olay din napasamak ay nay et adi na inkaskaso. ²⁴ Din ipogaw pay yan nankotkot da sin ig-igid di ginawang ay Nile, tan adi mabalin ay inomen din danom sin ginawang. ²⁵ Idi nakdeng ay nanbalinen Diyos din ginawang si dada, inmey di pito ay agew.

8

Din Bimelaan Di Ad-ado Ay Tokak

¹ Idi makdeng di, kanan Diyos en Moses, “Emey ka sin ari ta kanam en sisya, ‘Siya na di inbagan Diyos: Palobosam din ipogaw ko ta en da mandayaw en sak-en, ² tan mo sigaam, dosaek din ilim et pawadaek di ad-ado ay tokak. ³ Mapno din ginawang ay Nile si ad-ado ay tokak et somakyat da ay emey sin palasyom ya sin kowartom et pomatok da sin katrim. Emey da abe sin beey di oopisyal ya ipogaw mo down dan pomatok sin pan-ot-otoan ya banga yo. ⁴ Pomatok da en sik-a ya sin am-in ay oopisyal ya ipogaw mo.’ ”

⁵ Kanan Diyos en Moses, “Ibagam en Aaron ta ikayang na din sokod na sin patag di ginawang, kanal ya posong ta somakyat din ad-ado ay tokak ta mapno da sin amin ay sakop di Egipto.” ⁶ Inkayang Aaron din sokod na sin amin

ay bandan di kad-an di danom et nawada tet-ewa di ad-ado ay tokak, isonga pag tokak di maila sin amin ay ilin di Egipto. ⁷ Ngem say inyat aben din mansalsalamangka et inpasakyat da di ad-ado ay tokak ay napo sin ginawang.

⁸ Inpaayag din ari da Moses en Aaron yan kanana, “Ikararag yo en Diyos ta pakaanena nan ad-ado ay tokak ta palobosak din ipogaw mo ay en man-idaton en Diyos.”

⁹ Kanan Moses, “Mabalin ay ikararagak sik-a ya din oopisyal ya ipogaw mo. Basta ibagam mo pig-an et komaan to amin ay tokak sin kad-an yo malaksig din wadas ginawang ay Nile.”

¹⁰ “Si bigat,” kanan din ari ay nanongbat et pag kanan Moses, “May, si bigat, ta say maamoam ay magay makaiso en Yahweh ay Diyos mi.

¹¹ Komaan dan to din tokak ay napno sin kad-am, ya sin kad-an di oopisyal ya ipogaw mo et maga di mabaybay-an malaksig din wadas ginawang ay Nile.”

¹² Tinaynan da Moses en Aaron din ari et nankararag si Moses en Diyos ta pakaanena din ad-ado ay tokak ay say dosa ay indawat na sin ari.

¹³ Pinatgan Diyos din kararag Moses et natey amin ay tokak ay wada sin bebbeey, bel-ayan ya papayew. ¹⁴ Tinopog din taga-Egipto dadi et dadakke ay bonton di naitopogan da, isonga palalo ay manakoo din ili. ¹⁵ Idi ilan pay din ari ay enggay natey amin din tokak, kinmenteg kasin din nemnem na et tinmet-ewa din inpadton Diyos ay adi na patpatien da Moses en Aaron.

Din Bimmelaan Di Ad-ado ay Tilang

¹⁶ Idi siya di, kanan Diyos en Moses, “Ibagam en Aaron ta iseppat na din sokod na sin lota ta manbalin si tilang din tapok sin amin ay ili ed Egipto.” ¹⁷ Inseppat Aaron din sokod na et nanbalin tet-ewa si tilang din amin ay tapok ed Egipto et napno da sin amin ay ipogaw ya animal. ¹⁸ Pinadas din mansalsalamangka ay tadonen, ngem adi dan kabaelan. Enggay pag way tilang sin amin ay sakop di Egipto, ¹⁹ isonga kanan din mansalsalamangka sin ari, “Naamag na begew sin panakabalin Diyos.” Ngem makenteg pay laeng din nemnem di ari, isonga adi na pinatpati da Moses en Aaron ay kaman met laeng din inpadton Diyos ay mapasamak.

Din Bimelaan Di Ad-ado Ay Lallaeg

²⁰ Makdeng pay di, kanan Diyos en Moses, “Mas-apa ka si bigat ta en ka abaten din ari sin ginawang yan ibagam en sisya, ‘Siya na di inbilin Diyos: Palobosam din ipogaw ko ay en mandayaw en sak-en, ²¹ tan mo sigaam, dosaek sik-a et pawadaek di ad-ado ay lallaeg ta mapno da en sik-a ya sin oopisyal ya ipogaw mo. Awni et mapno di lallaeg sin bebbeey di taga-Egipto et pag lallaeg di maila sin lota. ²² Ngem ilisik ed Gosen ay kad-an di ipogaw ko et maga di lallaeg si mailas di. Amagek dana ta pangammoan yo ay sak-en si Diyos ay mangam-amag sin nay mapaspasamak ed wani isnan ed Egipto. ²³ Idomak din ipogaw ko sin ipogaw mo et mapasamak din nakaskasdaaw ay nay si bigat.’ ”

²⁴ Inpawadan Diyos di ad-ado ay lallaeg ay napno sin palasyo ya beey di oopisyal di ari et

kinmadodogis din ili ay Egipto downan madadael din molmola da. ²⁵ Pinaayagan din ari da Moses en Aaron yan kanana, “En kayo man-idaton sin Diyos yo, ngem sin ili ay nay di pan-idatonan yo.”

²⁶ Ngem kanan Moses ay nanongbat, “Naligat met mo say amagen mi sa, tan abigen din taga-Egipto din pan-idatonan mis animal en Yahweh ay Diyos mi. Adi pay mo ilaen da din pan-idatonan mi, palalo ay masnit da et pigpigen das dakami. ²⁷ Masapol ay mandan kami si tolo ay agew ay emey sin lugar ay magay omili ta isdi ay man-idaton kami en Yahweh ay Diyos mi, tan say in-bilina.”

Kanan din ari, ²⁸ “Palobosak dakayo ay en man-idaton en Yahweh ay Diyos yo sin lugar ay magay omili mo baken palalo ay addawi di emeyan yo. Ikararagan yo ngarud si sak-en ta makaan nan ligat ay nay.”

²⁹ Kanan Moses ay nanongbat, “Mo komaanak, mankararagak ay dagos en Diyos ta mo si bigat, komaan amin ay lallaeg sin kad-am ya sin oopisyal ya ipogaw mo. Ngem adim koma kasin ietekan si dakami ya adim iparit din kaipoipogaw ay en mandayaw en Diyos.”

³⁰ Tinaynan Moses din ari et nankararag en Diyos, ³¹ yan pinatgan Diyos din kararag na. Tinaynan din ad-ado ay lallaeg din ari ya din oopisyal ya ipogaw na et magay olay esay lallaeg si nabay-an. ³² Ngem olay mo siya di, pinakenteg kasin din ari din nemnem na et adi nan palobosan din ipogaw ay komaan.

9

Din Napistian Di Talaken

¹ Binilin kasin Diyos si Moses yan kanana, “Emey ka sin ari ta ibagam nan sisya, ‘Siya na di kanan Yahweh ay Diyos di Hebreo, “Palobosam din ipogaw ko ta en da mandayaw en sak-en.”

² Mo adi ka pay laeng palobosan daida, ³ ilaen yon to di iyat Diyos sin animal yo ay wada sin pastolan. Mapisti dan to din kabayo, dangki ya kamel yo. Siya abe sin baka, karnero ya kalding yo. ⁴ Ngem idoman pay Diyos din animal di Israelita et maga di olay esa ay matey en daida.’ ”

⁵ Tinodingan Diyos di agew ay kapasamakan nadi yan kanana, “Si bigat di pangamagak isna sin ili ay nay.” ⁶ Sin kabigatana, siya tet-ewa di inamag Diyos tan napisti da din animal ay ipas-pastol di taga-Egipto ngem maga polos di natey sin animal di Israelita. ⁷ Nan-ibaa din ari si en nanpoot et naammoan da ay maga polos di natey sin animal di Israelita. Ngem olay mo siya di, inapapati na ay adi nangipalobos sin Israelita.

Din Naboyoyan Di Ipogaw Ya Animal

⁸ Pag kanan Diyos en da Moses en Aaron, “Mangamet kayo si dap-o ta isapowak Moses ed kayang sin sangoanan di ari ⁹ et manbalin si tapok ay mai-waras sin intiro ay Egipto. Gapo sidi, maboyoyan amin ay ipogaw ya animal.”

¹⁰ Say inyat da tet-ewa et nan-a da si dap-o sin pantongtongoan, asi dan emey sin kad-an di ari. Insapowak Moses ed kayang, et pag maboyoyan amin din ipogaw ya aanimal. ¹¹ Olay abe din

mansalsalamangka et adi dan binaelan ay somango en Moses, tan naitapi da sin amin ay taga-Egipto ay naboyoyan. ¹² Ngem sinepsep Diyos ay inpakenteg din nemnem di ari et adi na pay dedan pinati da Moses en Aaron ay kaman met laeng din inbagan Diyos en Moses.

Din Kaeegyat Ay Dalalo

¹³ Makdeng pay di, kanan Diyos en Moses, “Masapa ka si bigat ta en ka ibaga na sin ari, ‘Siya nay kanan Yahweh ay Diyos di Hebreo: Palobosam din ipogaw ko ta en da mandayaw en sak-en. ¹⁴ Tan mo adim pasien, idawat ko di kaeegyat ay dosa en sik-a ya sin oopisyal mo pati sin ipogaw mo ta say pangammoan yo ay magay makaiso en sak-en isnan intiro ay lobong. ¹⁵ Katet-ewa na, mabalin ay ed wani yan pawadaek di pisti ay mangolpi en dakayo am-in. ¹⁶ Ngem inpalobos ko ay matago kayo ta ipailak din panakabalin ko ya maammoan din ngadan ko sin intiro ay lobong. ¹⁷ Gapo ta deda ay palpaligatem ya adi kan palobosan din ipogaw ko, ¹⁸ pawadaek di kaeegyat ay dalalo ay adi pinadpadasan di taga-Egipto manipod sin ap-apo da enggana ed wani. Mapasamak na si bigat sin kaman nina ay oras. ¹⁹ Isonga ibilin mo sin ipogaw mo ta isidom da amin ay animal ya sanikwa yo ay wada sin payew ya nom-a, tan peslen di dalalo amin ay ipogaw ya animal ay adi naisidom.’ ”

²⁰ Pinatin di odom ay opisyal di ari din inpaibagan Diyos et dinalas da ay inpasidom din babag-en ya animal da. ²¹ Ngem adi pinatin di odom isonga

kabay-an da sin babag-en ya animal da sin payew ya nom-a.

²² Idi siya di kanan Diyos en Moses, “Itdek mo din sokod mo ed daya ta mandalalo isnan Egipto ta peslena amin ay animal ya ipogaw ay wada sin payew ya nom-a, pati din molmola ay wadas di.”

²³ Idi initdek tet-ewan Moses din sokod na ed daya, ²⁴ mankido ya mandalalo begew sin panakabalin Diyos down makimat din lota. Magay is-iso na di ay pewek si napasamak ed Egipto manipod ed bayag. ²⁵ Dinadael di dalalo amin ay wada sin payew ya nom-a sin intiro ay Egipto. Natey amin ay ipogaw ya animal ay adi nansidom. Dinadael na amin ay mola down naspak amin ay kaiw. ²⁶ Ed Gosen anggoy ay kad-an di Israelita di magay dalalo.

²⁷ Inpaayag din ari da Moses en Aaron yan kanana, “Nakabasolak baw ed wani. Si Diyos di kosto, ngem dakami sin ipogaw ko di baken kosto.

²⁸ Mankararag ka kod en Diyos tan nay enggay palalo nan dalalo ya kido. Laton ay palobosak dakayo et komaan kayo ay dagos.”

²⁹ Pag kanan Moses, “Mo bemelaak sin siyodad, ikayang ko din takkay ko ay mankararag en Diyos et somaldeng din dalalo ya kimat. Say pangammoan yo ay si Diyos di akin oka isnan lobong.

³⁰ Ngem ammok ay sik-a ya din oopisyal mo et adi yo pay laeng banolen ya egyatan si Yahweh ay Diyos.”

³¹ Gapo sin napasamak ay sana, nadadael amin din mola ay nansabong pati din sabog, tan enggay ay nandawa. ³² Ngem laton pay din bakakew, tan maod-odi ay maom.

³³ Tinaynan Moses din ari et binmela sin siyodad. Inkayang na din takkay na ay nankararag en Diyos et sinmaldeng din dalalo ya kimat, siya abe sin odan. ³⁴ Idi ilan din ari ay sinmaldeng din odan, dalalo ya kimat, kinmedse kasin. Inpakenteg na din nemnem na yan in-onod abe din oopisyal na ³⁵ et adi na pinalobosan din Israelita, tan say inpaipadton dedan Diyos en Moses ay say amagen din ari.

10

Din Binmelaan Di Ad-ado Ay Dodon

¹ Kasin kanan Diyos en Moses, “Emey ka sin ari, tan pinakenteg ko din nemnem na, olay abe sin oopisyal na ta ipailak en daida din nakaskasdaaw ay panakabalin ko. ² Inamag ko di ta say dadaten yo sin an-ak ya ap-o yo din inamag ko ta say maibabain din taga-Egipto begew sin nakaskasdaaw ay inamag ko ya ta say pangammoan yo ay sak-en si Diyos.”

³ Kasin pay emey da Moses en Aaron sin ari yan kanan da, “Siya na di kanan Yahweh ay Diyos di Hebreo, ‘Pig-an pay di panpakombabaam en sak-en? Palobosam din ipogaw ko ay en mandayaw en sak-en. ⁴ Tan mo sigaam, awni et ipaalik si bigat di ad-ado ay dodon isnan Egipto. ⁵ Maisak-eb da sin daga ay kaman tolda et adi kaila din lota begew sin kaad-ado da. Dowan dan kanen amin ay molmola yo ay binay-an di pewek ya dalalo, pati din kakaiw ay nabay-an. ⁶ Mapno da abe sin amin ay beey mo ya sin beey di oopisyal ya ipogaw mo. Polos ay

magay is-iso nina si napasamak si inilan di aam-
a ya aap-o yo ed idi enggana ed wani.’ ” Makdeng
pay di, tinaynan Moses din ari.

⁷ Asi pay kanan din oopisyal di ari en sisya, “Ay
pig-an ngin ay isaldeng nisa ay mangidawdawat
si problima en datako? Pangaasim ta palobosam
et dedan din Israelita* ta emey da mandayaw en
Yahweh ay Diyos da. Ay adim pay laeng nadlaw
ay enggay nadadael nan ili tako ay Egipto?”

⁸ Isonga inpaayag din ari da Moses en Aaron et
kanana en daida, “Mabalin baw ay emey kayo ta
en kayo mandayaw sin Diyos yo. Ngem sino da di
emey?”

⁹ Songbatan pay Moses yan kanana, “Emey
kami am-in pati din anan-ak, nankakay ya
nankababkes ya din amin ay animal mi, tan
masapol ay en kami manfiesta ay pangdayaw mi
en Yahweh ay Diyos mi.”

¹⁰ Idi siya di, kanan din ari, “Isapatak en Yahweh
ay adiak ipalobos ay ikoyog yo din babbabai ya
an-ak yo tan ammok ay natken di panggep yo.

¹¹ Isonga adi mabalin! Dakayo ay lallalaki anggoy
di emey ay en mandayaw en Diyos mo say layden
yo.” Makdeng pay ay ibaga na di, kaipakaan en da
Moses en Aaron.

¹² Idi siya di, kanan Diyos en Moses, “Ikayang
mon takkay mo sin patag di daga ay Egipto ta
emey di ad-ado ay dodon ta kanen da amin di mola
ay binay-an di dalalo.” ¹³ Tinongpal Moses di et
inkayang na din sokod na, pag ipawadan Diyos
di dagem ay napo sin naibandas belaan di agew.

---

* **10:7** Di esa abe ay kaiologan nina sin Hebreo et: lallalaki ay Israelita.

Nandagedagem si sin-agew ya sinlabi. Mapat-a pay, indatang din dagem ay sana di kadodododon¹⁴ et nanwaras da sin amin ay lugar di Egipto. Enggay nadi si kaposkolan ay kaad-adon di dodon si naila ed idi ya olay pay sin omal-ali ay timpo.¹⁵ Enggay mangitit di ila da sin lota ay tinomkapan da, et kinan da amin ay binay-an di dalalo, pati din lames da. Maga polos di maila si manbibiyag ay kaiw ono mola ed Egipto.¹⁶ Gapo isdi, naagagan din ari et kaipaayag en da Moses en Aaron. Pag nan kanan, “Nanbasolak kayman en Yahweh ay Diyos yo pati en dakayo.¹⁷ Pangaasi yo kod ta pakawanen yos sak-en olay mamingsan anggoy. Ikararag yo kod en Yahweh ay Diyos yo ta ipasaldeng na nan kaeegyat ay dosa.”

¹⁸ Idi siya di, tinaynan Moses din ari et nankararag en Diyos.¹⁹ Pag et ipawadan Diyos di napigsa ay dagem ay napo sin diposan di agew. Indagem din amin ay dodon et inturong na ed baybay ay Mandalangdang.²⁰ Ngem pinakenteg Diyos pay dedan din nemnem di ari et adi nan pinalobosan din Israelita.

Din Binmolingetana

²¹ Asi kanan Diyos en Moses, “Ikayang mo san takkay mo et palalo ay bomolinget sin amin ay kad-an di taga-Egipto ta say masapol ay mankapokap da.”²² Inkayang Moses din takkay na et siya tet-ewa ay palalo ay binmolinget ed Egipto si tolo ay agew.²³ Enggay magay iyat di taga-Egipto ay bemela sin beey da, tan polos ay adi da makaila sin gagait da. Ngem laton pay ay mapat-a sin kad-an di Israelita.

²⁴ Inpaayag kasin din ari da Moses en Aaron yan kanana, “May, emey kayo ay mandayaw en Diyos yo. Olay ikoyog yo din babbabai ya anan-ak yo, ngem bay-an yo amin din karnero, kalding ya baka yo.”

²⁵ Ngem kanan Moses sin ari, “Masapol ay ipalobos mo ay itakin mi abe din aanimal mi ta say waday poan mi ay idaton en Diyos.† ²⁶ Adi mabalin ay taynan mi di olay esa sin animal mi tan masapol ay din animal mi ay nay di en mi panpilian si idaton mi en Diyos. Esa pay, adi mi pay laeng ammo mo sino di animal ay idaton mi en Diyos enggana ay domateng kamis di.”

²⁷ Ngem inpakenteg Diyos din nemnem di ari et adi na inpalobos din Israelita ay komaan.

²⁸ Isonga kanana et ay namodtak en Moses, “Komaan kas na! Adi ka kasin manpappaila en sak-en, tan mo kasin kan manpaila et papsek sik-a.”

²⁹ “Tet-ewa san kanam,” kanan Moses, “tan adi kan to ilaen kasin si sak-en.”

11

Din Nangipadtoan Moses Sin Maodi Ay Dosa (11:1,4-10)

¹ Sigod ay inbagan Diyos en Moses, “Sinay di maodi ay dosa ay idawat ko sin ari ed Egipto ya sin ipogaw na. Mo makdeng di, sigurado ay palobosana si dakayo. Katet-ewa na, awni et dagdagena si dakayo amin ay komaan.” ^{2 3}

---

† **10:25** Di esa abe ay kaiologan nina sin Hebreo et: “Sik-a ngarud di makaoway ay mangidawat si aanimal ay poan mi ay idaton en Diyos.”

⁴ Idi siya di, kanan Moses sin ari, “Siya na di inbagan Diyos, ‘Sin gawan di labi, malabasak to ed Egipto ⁵ et matey amin ay besag ay lalaki sin anak di taga-Egipto. Maitapi din pangpangoan ay anak di ari ay say maisokat koma ay manturay enggana sin anak di bag-en ay man-gilgiling, pati din besag di animal da. ⁶ Kadi et omanoga dan to amin ay ipogaw isnan Egipto. Maga polos di nadnadnge si kaman nidi ay oga nanipod ed bayag ya olay sin tapin di agew. ⁷ Ngem sin kad-an pay di Israelita, maga polos di mapasamak ay lawa en daida ya sin animal da.* Siya nay pangammoan yo sin iyat Diyos ay mangikasin sin Israelita sin taga-Egipto.’ ” ⁸ Kanan Moses ay nangipaanongos, “Kadi et omali dan to amin din oopisyal mo ay mandokmog ya manpakaasi en sak-en ta koyogek amin din ipogaw ko ay komaan isna et komaanak tet-ewa.” Idi makdeng ay ibagan Moses di, palalo di bonget na ay nanaynan sin ari.

⁹ Ngem inbabagan pay dedan Diyos en Moses na, “Adi dakan to patpatien sin ari ay mapasamak dadi ta way iyat ko ay mangamag si ad-ado ay nakaskasdaaw ed Egipto.” ¹⁰ Inamag da Moses en Aaron am-in dana ay nakaskasdaaw sin sangoanan di ari, ngem inpakenteg Diyos di nemnem na, isonga adi nan pinalobosan din Israelita ay komaan.

12

Din Fiesta Ay Makwani En Nalabas

---

* **11:7** Din kanana sin Hebreo et: magay olay esa ay aso si mangiyak en daida ya sin animal da.

¹ Siya na di inbilin Diyos en da Moses en Aaron ed Egipto, ² “Din bowan ay nay di manbalin ay damo ay bowan di tawen para en dakayo et say onodan yo si tinawtawen. ³ Ibaga yo sin intiro ay gimong di Israelita ta siya na di amagen da si tinawtawen: Mo domteng din maikasinpo ay agew sin siya na ay bowan, masapol ay manpili din aam-an di pamilya si sag-eesa ay karnero ono kalding para en daida ay pamilya. ⁴ Mo di esa ay pamilya yan at-atik da et sobra di esay karnero para en daida, masapol ay makitapi da sin kaasagenan ay kaaruba da et man-a da si animal ay komosto sin kaad-ado da, maibasas sin kabaellan di esa ay kanen. ⁵ Din maosal ay animal et masapol ay bomaro ay karnero ono kalding ay esay tawena yan masapol abe ay mapteng ay maga polos di kolang na. ⁶ Esten yo ay mangay-ayowan enggana ay malablabi sin maikasinpo ya opat ay agew di natodingan ay bowan. Say pamaltian di amin ay Israelita sin pinili da ay animal. ⁷ Masapol ay man-a da sin dada na et say iponas da sin nan-inigid ya ngaton di pantew di beey ay pangisidaan da. ⁸ Sin labi ay doy, ipangan da si manpait ay nateng ya tinapay ay magay labadura na din naidawis ay karni. ⁹ Adi yon isidsida mo baken nas-et ay naoto ya adi yon ilambong. Masapol ay dinawis ay sibobokel. Adi yon tadtadtaden ay isian din toktok, siki ya eges na. ¹⁰ Masapol ay magay baybay-an yo. Mo waday mabay-an enggana sin agsapa, masapol ay pooan yo. ¹¹ Masapol ay paspasan yo ay mangan yan nakababado kayo ay nakasagana ay mandan. Iaamag yo din sandal yo ya eegnan yo din sokod yo. Siya di di fiesta ay makwani

en Nalabas ay amagen yo ta panginemnemneman yo sin inamag ko ay Diyos yo. ¹² Sin labi ay sana, mandanak to ed Egipto et peslek amin ay besag ay lalaki ay anak di ipogaw ya animal et say panosaak sin amin ay didiyosen di Egipto. Sak-en si Diyos. ¹³ Ngem din dada ay iponas yo sin pantew di pangilasinak sin beey ay kad-an yo, ta mo malabasak ya ilaek din dada ay sana, maga di lawa ay mapasamak en dakayo, olay mo dosaek din amin ay taga-Egipto.

¹⁴ “Masapol ay silibraren yos eng-enggana din agew ay nay ay fiesta ay pangnemneman yo sin inamag ko.”

Din Fiesta Ay Makwani En Tinapay Ay Magay Labadura Na

¹⁵ Kanan aben Diyos, “Sin oneg di pito ay agew, adi kayon mangmangan si tinapay ay waday labadura na, tinapay ay magay labadura na et anggoy di kanen yo. Sin damo ay agew, kaanen yo amin ay labadura sin beey yo. Tan mo wada di mangan si tinapay ay way labadura na sin lak-am di pito ay agew ay sana, masapol ay maipowira sin ipogaw ko.* ¹⁶ Sin damo ya maodi ay agew, masapol ay matopog kayo amin ay mandayaw en Diyos. Masapol ay adi kayon manobla sin da sana ay agew. Man-oto et enggay di mabalin ay amagen yo. ¹⁷ Masapol ay silibraren yo din fiesta ay nay ay makwani en Tinapay ay Magay Labadura na, tan din damo ay agew na

---

* **12:15** Di esa abe ay kaiologan nina sin Hebreo et: masapol ay makeddengan ay matey.

et say agew ay pangipangoak en dakayo ay komaan ed Egipto. Isonga silibraren yo din agew ay nay si eng-enggana. ¹⁸ Manlogi sin kalablabian di maikasinpo ya opat di damo ay bowan enggana sin kalablabian di maikadowanpo ya esa ay agew, masapol ay mangan kayos tinapay ay magay labadura na. ¹⁹⁻²⁰ Masapol ay magay labadura sin beey yo sin lak-am di pito ay agew ay sana. Tan mo waday mangan si tinapay ay waday labadura na, Israelita ono mangili, masapol ay maipowira sin ipogaw ko.”

²¹ Idi siya di inayagan Moses din papangolon di Israelita yan kanana, “En kayo manpili si sagesa ay bomaro ay karnero ono kalding ay para sin papamilya yo ta paltien yo para sin fiesta ay makwani en Nalabas. ²² Manposngi kayo si pingin di hisopo ta isiwsiw yo sin napalanggana ay dadan di karnero, asi yon iponas sin nan-inigid ya ngaton di pantew di beey yo. Masapol ay maga di bemelbela sin beey da enggana ay mapat-a. ²³ Mo sokisoken Diyos din ili ay en manosa sin taga-Egipto ya ilaena din dada sin hamban di pantew yo, labsana din beey yo et adi nan ipalobos ay senggep sin beey yo din anghel ay mangidateng si pese ta peslena si dakayo. ²⁴ Masapol ay tongpalen yo din bilin ay nay, enggana abe sin ipoli yo. ²⁵ Amagen yo din seremonia ay nay mo domateng kayo sin lugar ay inkarik ay idawat kon dakayo. ²⁶ Mo damagen din an-ak yo ya kanan da, ‘Ay sinoy olog ngin nan am-amagen tako?’ ²⁷ kanan yo en daida, ‘Sinay di daton ay pangnemneman tako sin inamag Diyos sin kawada mi ed Egipto, tan

pinse na din taga-Egipto ngem nilabsana pay din bebbeey tako ay Israelita.’” Idi nakdeng ay dinngen din Israelita din bilbilin ay nay, nanyakogong da ay nandayaw en Diyos.

²⁸ Idi siya di, inmey da et tinongpal da din inbilin da Moses en Aaron.

²⁹ Idi domteng sin gawan di labi, pinsen Diyos din amin ay pangpangoan ay lalaki sin an-ak di taga-Egipto. Natey din pangpangoan ay anak di ari ay maiskat koma ay manturay enggana sin pangpangoan ay anak di balod sin balodan. Natey abe amin ay besag di animal da. ³⁰ Sin labi ay doy, kabanangon din ari ya din oopisyal na ya din amin ay taga-Egipto, tan pag waday natey sin amin ay beey et omanoga da sin intiro ay Egipto.

Din Kinmaan Di Israelita Ed Egipto

³¹ Sin labi ay doy, pinaayagan din ari da Moses en Aaron yan kanana, “May! Emey kayo! Koyogen yo amin ay Israelita ta komaan kayo isnan ili mi. En kayo mandayaw en Diyos, tan say kindaw yo.

³² Olay itakin yo amin ay karnero, kalding ya baka yo ay kaman din kindaw yo ta emey kayo et. Ikararag yo kod abe en Diyos ta bindisyonana si sak-en.”

³³ Man-aagag din taga-Egipto ay mangipakaan sin Israelita, tan kanan da, “Mo adi kayo komaan et sigurado ay matey kami amin.” ³⁴ Pinnon din Israelita din pan-ot-otoan da si daan maoto ay tinapay ay magay labadura na dowan dan sengten si lopot, asi dan sakbaten. ³⁵ Inamag din Israelita din inbilin Moses et nankedaw da si al-altin di awak ay balitok ya palata ya bado. ³⁶ Inturong

Diyos di siked ay nemnem di taga-Egipto sin Israelita, isonga kaidawadawat din taga-Egipto sin kedawen da. Dakdake ay kinabaknang din inan di Israelita sin taga-Egipto.

³⁷ Nanlobwat din Israelita ed Rameses et nandad-an da ay manturong ed Succot. Emey ay 600,000 di bilang din lallalaki ay adi makibilang din babbabai ya anan-ak. ³⁸ Ad-ado abe di baken Israelita ay naikoyog en daida ya ad-ado ay karnero, kalding ya baka. ³⁹ Sin nan-ibbayan da, inoto da din tinapay ay intakin da ay napod Egipto. Magay labadura na, tan bigla dedan ay naipakaan da ed Egipto, isonga magay timpo da ay mangisagana si baon da ono tinapay ay waday labadura na.

⁴⁰ Nantee din Israelita si 430 ay tawen ed Egipto. ⁴¹ Sin agew ay pap-eng di 430 ay tawen, kinmaan amin din tribun di ipogaw Diyos† ed Egipto. ⁴² Sin doy ay labi, naninsinlabi ay binanbantayan Diyos din Israelita sin nangibelaana en daida ed Egipto. Siya na di gapo ay maninsinlabi ay manbantay din Israelita mo domteng din pangnemneman da sin agew ay nay, et say maitawtawid ay linteg sin anak ya ap-o da.

Din Maonodan Sin Fiesta Ay Makwani En Nalabas

⁴³ Kanan Diyos ay nangibilin en da Moses en Aaron, “Siya na di linteg ay onoden yo sin fiesta ay makwani en Nalabas: Adi makikan di baken Israelita sin maisagana ay makan sin fiesta ay nay. ⁴⁴ Mo wada di nanlako si bag-en ya pinakogit na,

---

† **12:41** Din tribun di ipogaw Diyos et din polin di sinpo ya doway ay anak Jacob.

mabalin ay makikan din bag-en ay sana. ⁴⁵ Ngem adi mabalin ay makikan di owat sangaili ono malaglagboan ay man-obla.

⁴⁶ “Masapol ay sin oneg di beey di panganan yo. Adi yon ibelbela din karni ya adi yon gop-gopaken din tong-a. ⁴⁷ Masapol ay maitapi amin ay Israelita. ⁴⁸ Mabalin ay maitapi di baken Israelita ngem masapol ay nakogit amin ay lalaki sin pamilya na. Ngem adi mabalin ay makitapi di adi nakogit sin fiesta ay makwani en Nalabas. ⁴⁹ Sinay di linteg ay masapol ay onodan di Israelita ya baken Israelita ay wada sin ili yo.”

⁵⁰ Tinongpal din am-in ay Israelita din inbilin Diyos en da Moses en Aaron. ⁵¹ Sin doy met laeng ay agew, inpangon Diyos din am-in ay tribun di Israelita ay komaan ed Egipto.

13

Din Kaidatonan Di Besag Ay Anak (13:1-2,11-16)

¹ Kanan Diyos en Moses, ² “Idaton yo amin ay pangpangoan ay anak en sak-en, tan okak amin ay lalaki ay besag di Israelita ya siya abe sin besag di animal da.” ^{3 4 5 6 7 8 9 10}

¹¹ Pag kanan Moses sin ipogaw, “Awni et ipangon Diyos dakayo sin dagan di Canaaneo ay in-sapata na ay idawat en dakayo ya sin ap-apo yo. Et mo okaen yo din daga ay doy, ¹² masapol ay idaton yo en sisya din besag ay lalaki sin an-ak yo. Okan aben Diyos amin ay besag ay lalaki sin an-ak di animal yo, ¹³ ngem mo din anak di dangki yan masapol ay man-idaton kayo si bo-marro ay karnero ta say maisobot sidi ono kaman

say maisokat ay maidaton. Ngem mo sigaan yo ay manokat sin dangki, masapol ay gotloen yo din tenged na ay say iyat yo ay mamse. Masapol ay man-idaton kayo si maisobot sin amin ay pangpangoan ay lalaki ay an-ak yo. ¹⁴ Mo sin tapin di agew ya pooten din an-ak yo di gapo na ay am-amagen yo dana, siya na di ibaga yo, “Tan ed idi yan naibabag-en kami ed Egipto, ngem winayawayaan Diyos dakami ay inbela begew sin nakaskasdaaw ay panakabalina. ¹⁵ Idi pakekente-gen din ari ed Egipto din nemnem na et sigaana ay mangipalobos en dakami, pinsen Diyos amin ay kapangoanan ay lalaki sin anak di taga-Egipto ya anak di animal da. Siya na di gapo ay maidaton amin ay kapangoanan ay lalaki sin an-ak di animal ya waday maidaton ay maisobot para sin amin ay lalaki ay kapangoanan sin anak di ipogaw. ¹⁶ Siya na di kaman sinyal ay maipeey sin takkay ya kitong* ay mangipanpanemnem sin inyat Diyos ay nangipango en datako ay komaan ed Egipto babaen sin nakaskasdaaw ay panakabalina.’ Say ibaga yo di sin an-ak yo,” kanan Moses en daida.

Din Liboo Ya Apoy Ay Nangipangpango Sin Israelita

¹⁷ Idi pinakaan din ari ed Egipto din Israelita, adi inturong Diyos daida sin kaaptikan ay danan ay mandan ed Filistia, tan kanan Diyos sin nemnem na, “Adiak layden ay manbabawi da et man-taoli da ed Egipto mo waday mangobat en daida.”

---

* **13:16** Di laydena ay kalien, sinyal ay nalaka ay maila. Ilaen abe sin Deuteronomio 6:6-8 ya 11:18.

¹⁸ Inturong Diyos daida sin lugar ay magay omili ay manturong ed baybay ay Mandalangdang. Wada di intaktakin da ay armas da sin nandad-anan da.

¹⁹ Intakin Moses din tong-an Jose tan say dadlon inpaisapatan Jose sin Israelita ay nangwani, “Mo domteng din timpo ay ipangon Diyos dakayo ay komaan isnan Egipto, dadlon yon itakin din tong-ak.”

²⁰ Tinaynan din Israelita ed Succot et nankampo da ed Etam sin benget di lugar ay magay omili.

²¹ Sin nandad-anan da, wada di kaman posti ay natotood ay liboo ay mangon-on-ona, tan say inyat Diyos ay mangipango en daida. Mo sin labi, manbalin si kaman posti ay apoy et mangon-ona ay manilsilaw sin danan da, isonga mabalin ay mandad-an da sin labi ya kaagawan. ²² Kanayon ay wada din apoy ya liboo ay mangipangpango en daida sin labi ya kaagawan.

14

Din Nanbalasatan Da Sin Baybay Ay Mandalangdang

¹ Idi siya di, kanan Diyos en Moses, ² “Ibagam sin Israelita ta mantaoli kayo ed Pihahirod ay nangagaan di Migdol ya baybay ay Mandalangdang sin asag-en ed Baal Zefon ta mankampo kayos di. ³ Tan ipagarup din ari ay naiaw-awan kayo ay lomikeliked et naskok kayo sin kadardaratan. ⁴ Pakentegek din nemnem di ari et apayawenas dakayo, ngem awni et abakek din ari ya sosoldado na et say kailaan di panakabalin ko. Say

pangammoan din taga-Egipto ay sak-en si Diyos.” Et pinatin din Israelita din naibilin en daida.

⁵ Idi naammoan din ari ay enggay linmayaw din Israelita, nanbaliw kasin din nemnem na ya siya abe sin oopisyal na. Kanan da, “Ay sino ngin nas inamag tako? Inpalobos tako et din Israelita et magay bag-en tako.” ⁶ Inpaisaganan din ari din kaman kalisa ay logana ay pakigobat ya din sosoldado na. ⁷ Inkoyog na amin ay logan ay pakigobat pati din enem ay gasot ay kasigedan ay nanloganan di sag-eesa ay opisyal di soldado na. ⁸⁻⁹ Gapo ta inpakenteg Diyos din nemnem di ari ed Egipto, inapayaw na din Israelita ay nangipap-pailas toled da ay komaan, et indasan das daida sin nankamkampan da sin benget di baybay ay Mandalangdang sin asag-en ed Pihahiroto ya Baal Zefon.

¹⁰ Idi tamangen din Israelita ay enggay omas-asag-en din ari ya din sosoldado na, inmegyat da et nankararag da ay mankedaw si badang Diyos. ¹¹ Nanriri da en Moses yan kanan da, “Ay tan magay kaikaotan mi ed Egipto isonga in-alim dakami isnan lugar ay magay omili ta say kateyan mi? ¹² Inbaga mi met dedan ed Egipto en olay bay-am dakami ay maibag-en sin taga-Egipto. Agpos et pay laeng di komakaman ay bag-en isdi mo din matey isnan lugar ay magay omili.”

¹³ Ngem kanan Moses en daida, “Adi kayon emegyat. Papigsaen yo di nemnem yo tan ed wani ay agew, ilaen yo di iyat Diyos ay mangisalakan en dakayo. Awni et adi kayo kasin mail-ila din taga-Egipto ay ilaen yo ed wani. ¹⁴ Adi kasapolan ay

mankoti kayo, tan si Diyos di makilaban para en dakayo.”

¹⁵ Idi siya di kanan Diyos en Moses, “Apay nga mankedkedaw kayo si badang? Ibagam sin Israelita ta itoloy yo et ay mandan. ¹⁶ Ikayang mo san sokod mo sin patag di baybay ta mansian din danom ta say mamgaan di pandanan di Israelita ay manbalasat sin baybay. ¹⁷ Sepsepek ay paken-
tegen din nemnem di taga-Egipto et apayawen da si dakayo ta say maila din panakabalin ko begew sin iyat ko ay mangabak sin ari ya sin amin ay sosoldado na. ¹⁸ Say pangammoan din taga-Egipto ay sak-en si Diyos mo abakek daida.”

¹⁹ Idi siya di, nan-etan sin likod din anghel Diyos ay mangipangpango sin Israelita. Olay din kaman posti ay liboo sin sango da yan nan-etan sin likod ²⁰ et nantee sin nan-gawaan di taga-Egipto ya Israelita. Sin labi ay sana nanbalin din kaman posti ay liboo si silaw sin kad-an di Israelita, ngem inpabolinget na din kad-an di taga-Egipto, isonga adi da mabalin ay mansinag-en sin labi ay doy.

²¹ Inkakayang Moses din takkay na ay inpaturong sin baybay et inpawadan Diyos di napigsa ay dagem ay napo sin naibandas belaan di agew ay nangipasian sin danom. Naninsinlabi ay nandagdagem et namgaan din gawan di baybay, ²² isonga namgaan di nandanan din Israelita ay nanbalasat sin baybay et kaman dingding din danom ay nansian sin nan-inigid. ²³ Din taga-Egipto ay nangabakabayo ya nanlogan si para gobat et inapayaw da din Israelita sin gawan di baybay. ²⁴ Ngem sin parbangon, inosdongan

Diyos manipod sin kad-an di kaman posti ay liboo ya apoy din taga-Egipto et kinibtot na si daida. ²⁵ Inlotlot na din pilid di logan da, isonga maligatan da ay mangapayaw sin Israelita. Inmegyat din taga-Egipto et kanan da, “Komaan tako et isna tan nay baw ay si Diyos di makilaban para sin Israelita!”

²⁶ Idi siya di kanan Diyos en Moses, “Ikayang mon takkay mo sin patag di baybay ta mantaoli din danom ta malned din taga-Egipto pati din kabayo ya logan da.” ²⁷ Inkayang Moses din takkay na sin patag di baybay et nantaoli din danom sin sigod ay kad-ana idi kosto ay pomatpata. Pinadas din taga-Egipto ay komaan sin danom ngem intep-an Diyos daida sin gawan di baybay. ²⁸ Nalned amin din taga-Egipto pati din kabayo ya logan da et magay nabay-an si olay esa en daida. ²⁹ Ngem namgaan pay di nandanan din Israelita sin timpo ay nanbalasat da sin baybay tan kaman dingding sin nan-inigid din danom ay nansian.

³⁰ Sin agew ay doy, insalakan Diyos din Israelita sin taga-Egipto, et inila da din natenatey ay taga-Egipto sin benget di baybay. ³¹ Sin nangilaan da sin nakaskasdaaw ay panakabalin Diyos sin inyat na ay nangabak sin taga-Egipto, inmegyat da ya nantalek da en Diyos yan siya abe ay nantalek da en Moses ay baa na.

15

Din Kantan Da Moses En Miriam (15:1-11,20-21)

¹ Pag kantaen da Moses ya din Israelita din kanta ay nay ay pangidayaw da en Diyos.

“Sik-a ay Diyos di idayaw ko isnan kansiyon ko,
 tan nakaskasdaaw din inyat mo ay nangabak
 sin kalaban mo,
 tan inilned mo sin baybay din sosoldado
 ya kabayo.

² Sik-a ay Diyos di pankamangak,
 tan begew sin inyat mo et naisalakanak.

Sik-a ay Diyos di idayaw ko,
 Diyos ay dinaydayaw di ap-apo,
 din kinangatom et say ikankansiyon ko.

³ Si Yahweh di ngadan mo ay en ka inpaammo,
 mo maipanggep si gobat, palaloy laing mo.

⁴ En ka et intep-a sin baybay ay annawa
 din sosoldadon di Egipto pati din loglogan da.
 Nalned din kalaingan ay ap-apon di soldado da
 ed baybay ay Mandalangdang ay kanan da.

⁵ Sin malosong ay baybay et nalim-otan da,
 kaman dan bato ay nalned sin lanad na.

⁶ Kaeegyat san bikas di takkay mo, Apo,
 tan mekmekena tet-ewa amin ay kalaban mo.

⁷ Madaydayaw ka sin panakabalin mo
 ay nangabak sin kalaban mo.
 Kaman apoy din bonget mo,
 et kaman dan garami ay domapo.

⁸ Sinib-okam din baybay et nansian din danom,
 danom ay man-oy-oyas et natood ay kaman
 bonton,
 kaman dan kinmenteg ay ginminek din
 dalloyon.

⁹ Din kalaban mi yan kanan da,
 ‘Apayawen tako ta depapen takos daida,
 asoten tako din kampilan tako et maabak da.
 Alaen tako amin ay sanikwa da,

- panbibingayan tako din gamgameng da.’
¹⁰ Ngem esay sib-ok mo
 yan nalned dan taga-Egipto,
 nalned da ay kaman ismay
 sin kaeegyat ay baybay.
- ¹¹ Magay didiyosen si makaiso en sik-a ay Apo,
 tan magay makaiso sin kinasantom ya ki-
 nasiged mo,
 maga abe di makaamag sin nakaskas-
 daaw ay inyat mo.” ^{12 13 14 15 16 17 18 19}
- ²⁰ Makdeng pay di, si Miriam ay esay mamadto
 ay manang da Aaron et nan-as tambol. In-onod
 din amin ay babbabai et nanambol da down dan
 mansala.
- ²¹ Inkantaan Miriam daida yan kanana,
 “Idayaw takos Diyos isnan kansiyon tako.
 Nakaskasdaaw din inyat na ay nangabak sin
 kalaban tako,
 tan inilned na sin baybay din sosoldado ya
 kabayo.”

Din Manpait Ay Danom Ed Mara

- ²² Makdeng pay di inpangon Moses din Israelita
 et tinaynan da din baybay ay Mandalangdang.
 Nanturong da sin lugar ay magay omili ay man-
 ngadan si Shur. Nandad-an das di si tolo ay agew,
 ngem magay danom si dinteng da. ²³ Pag dan
 domateng ed Mara, ngem adi kainom di danom
 isdi tan palalo ay manpait. Siya nay gapo na ay
 nangadanan din lugar ay nay si Mara.* ²⁴ Kanan
 din ipogaw ay nanriri en Moses, “Into ngin di
 inomen tako?” ²⁵ Siya di nankararag si Moses ay

* **15:23** Din olog di Mara et “manpait.”

manpabadang en Diyos, et pag ipailan Diyos di esay kaiw ay say intep-an Moses sin danom et pag somiged et mabalin ay mainom.

Isdi ay pinadas Diyos daida ya inbilina di kosto ay amagen da. ²⁶ Kanana en daida, “Mo pasien yos sak-en et amagen yo din kosto sin pangilak ya tongpalen yo din am-in ay bilbilin ko, adiak ipalak-am en dakayo din saksakit ay inpalak-am ko si taga-Egipto. Tan sak-en si Diyos ay mangagas en dakayo.”

²⁷ Intoloy da ay nandan enggana ay sinmawang da ed Elim ay kad-an di sinpo ya doway ay obbog ya pitopolo ay kaiw ay palma. Isdi ay nankampo da sin asag-en di danom.

16

Din Manna Ya Din Titit (16:1-35)

¹ Tinaynan din amin ay Israelita ed Elim, et sin maika-15 di maikadwa ay bowan manipod sin nanaynanan da ed Egipto, dinmateng da ed Sin ay esay lugar ay magay omili sin nan-gawaan di Elim ya Sinai. ² Sin lugar ay sana, nanriri da amin en da Moses en Aaron ³ ay nangwani, “Olay et koman pinsen Diyos dakami ed Egipto. Sin isdi, mabalin ay mansida kamis karni ya mangan kamis kom-pormi ay layden mi enggana ay mabsog kami. Ngem inpango yo dedan dakami ay komaan isdi ta matey kami amin si dagaang isnan lugar ay magay omili.”

⁴⁻⁵ Pag kanan Diyos en Moses, “Dengngem na: awni et pawadaek di ad-ado ay makan ay mapo ed daya ay kaman odan. Masapol ay inagew ay

bemela din ipogaw ta man-olnong das omanay ay kanen da si esay agew. Sin maikan-em ay agew, masapol ay mamidwa di kaad-adon di olnongen da mo din sigod ya masapol ay otoen da. Say ibilin ko dana ta padasek daida mo onodan da met laeng din bilbilin ko.”

⁶⁻⁷ Makdeng pay ay ibagan Diyos di, kanan da Moses en Aaron sin Israelita, “Sin malablabi ya agsapa, ipailan Diyos din panakabalina ta pangammoan yo ay sisya tet-ewa di nangipango en dakayo ay komaan ed Egipto. Tan dinnge na din ad-ado ay riri yo en sisya. Aw, tet-ewa ay si Diyos di nanririan yo ay baken dakami, tan owat kamin baa ay mantongtongpal sin bilina.”

⁸ Kanan Moses ay nangitoloy, “Si Diyos di mangidawat si karni en dakayo sin malablabi ya tinapay sin agsapa olay intoy kaad-adon di layden yo, tan dinnge na din riri yo en sisya. Katet-ewa na, si Diyos di ib-ibawen yo sin panririan yo en dakami.”

⁹ Pag kanan Moses en Aaron, “Ibagam sin amin ay Israelita ta omali da amin ay makisango en Diyos, tan dinnge na din ad-ado ay riri da.” ¹⁰ Idi mankalkali pay laeng si Aaron sin amin ay Israelita, sinagong da din lugar ay magay omili, et pag dan ilaen din koniniing en Diyos sin liboo.

¹¹ Pag kanan Diyos en Moses, ¹² “Dinngék din ririn di Israelita isonga ibagam na en daida: Sin malablabi, mawada di karni ay sida da. Sin agsapa, mabsog da abes tinapay. Maamag na ta say pangammoan da ay sak-en si Yahweh ay Diyos yo.”

13 Malablabi pay tet-ewa, domanateng di ad-ado ay titit* et enggay tinmapog da sin lota sin kampon di Israelita. Sin agsapa abe, pag dono din nanniliked sin kampo. 14 Idi mamgaan pay din dono, waday naipayapayag sin kadaratan ay naingpis ay kakaman andap. 15 Idi ilaen din Israelita, kanan da ay nan-asibaga, “Ay sino pay na?” tan adi da ammo mo sino di. Pag kanan Moses, “Sinay din makan ay indawat Diyos en dakayo. 16 Kanan Diyos en man-olnong kayo si maikosto sin kasapolan yo. Sag-eesa ay salop sin esa ay mimbron di pamilya.”

17 Say inamag tet-ewa din Israelita di. Waday odom ay nan-olnong si ad-ado yan wada abey at-atik, 18 ngem idi sokaten da, baken nansobra din nangolnong si ad-ado yan baken nankolang din nangolnong si at-atik. Pag naikostokosto din inolnong da. 19 Kanan Moses en daida, “Magay man-idolin si para si bigat.” 20 Ngem adi pinatin din odom si Moses et nan-idolin da. Sin kabigatana, nabigisan dowan nabangnges ay man-agob din indolin da, et manbonget si Moses gapo sin inamag da. 21 Inagsapa ay nan-olnong da insigon sin kaad-adon di kasapolan da. Din mabay-an sin lota yan matenaw mo mansey-ang.

22 Sin maikan-em ay agew, mamidwa mo din sigod ay kaad-adon di ol-olnongen da di alaen da, isonga sagdodowa ay salop si esay ipogaw. Nasinop amin din papangolon di Israelita et inbaga da en Moses. 23 Pag kanan Moses en daida, “Inbilin Diyos ay mo si bigat yan nabanol ay agew

---

* **16:13** Din kalasin di titit ay nay et mais-o sin ngeweg ono ngewem.

ay pan-ibbayan para en Diyos, isonga magay man-
obla. Man-oto kayo ed wani sin amin ay layden yo
ay otoen. Idolin yo din mabay-an para si bigat.”

²⁴ Tinongpal da din bilin Moses et indolin da din
mabay-an para sin kabigatana, yan laton ay adi
nabigis ono nabangges. ²⁵ Kanan Moses, “Say
kanen yo sa ed wani, tan ed wani di makwani
en agew ay pan-ibbayan tako ay para en Diyos.
Magay maa ed wani si makan sin lota. ²⁶ Man-
olnong kayo sin enem ay agew si makan, ngem sin
maikapito et maga, tan say agew ay pan-ibbayan.”

²⁷ Sin maikapito ay agew, wada pay laeng di
binmela ay en man-a koma si makan, ngem maga
polos di inila da. ²⁸ Pag kanan Diyos en Moses,
“Ay pig-an pay di panongpalan yo si ibagak?
²⁹ Nenemnemen yo ay sak-en ay Diyos di nando-
tok si esay agew ay pan-illengan yo, isonga idawat
ko sin maikan-em ay agew di kanen yo si doway ay
agew. Magay omaddawi sin beey na sin maikapito
ay agew mo adi et mantetee kayo sin beey yo.”
³⁰ Nanlogi isdi, adi da man-obla sin maikapito ay
agew.

³¹ Nginadanan di Israelita si manna[†] din makan
ay doy ay mapod daya. Din kailaana yan mankilat
ya kinittoy ay kaman bokel yan kaman tinapay
ay nalaokan si anig di katamtamana. ³² Kanan
Moses, “Inbilin Diyos ay man-idolin tako sin
manna ay nay ta waday pangil-ilaan din poli
tako sin makan ay indawdawat Diyos sin kawada
takos lugar ay magay omili sin nangipangoana en

[†] **16:31** Mais-o di kadngean di manna sin kalin di Hebreo ay din
olog na et “sino pay na?” (ilaen sin v.15).

datako ay komaan ed Egipto.” ³³ Kanan Moses en Aaron, “Man-a kas koli ta pey-am si esay salop ay manna. Igtom to sin Baol di Tolagan Diyos ta way pangil-ilaan din aap-o tako.” ³⁴ Sin kosto ay timpo, inonodan Aaron din inbilin Diyos en Moses, et inpeey na sin sangoanan di nadampilak ay bato ay naigolitan di bilbilin Diyos sin Baol ta say kaidolinana. ³⁵ Manna di kinkinan din Israelita si opatapolo ay tawen enggana ay dinmateng da ed Canaan ay say nan-ilian da. ³⁶

17

Din Bimelaan Di Danom Sin Bato

¹ Tinaynan din am-in ay Israelita din kardedaratan ed Sin, et nan-etaetan da ay maibasar sin inbilin Diyos enggana ay domateng da ed Refidim, et pag dan mankampos di. Ngem magay danom sidis pan-inoman da. ² Isonga nanriri da en Moses ay mangwani, “Iyaam dakamis danom ay inomen mi.” Asi et kanan Moses ay nanongbat, “Apay nga ririen yos sak-en? Apay magay talek yo en Diyos ta padpadasen yos sisya?”

³ Ngem palalo ay manbigaw din ipogaw ay sana, isonga intoltoloy da ay nanrirriri en Moses ay mangmangwani, “Apay nga inbelum dakami ed Egipto? Ay kambaw in-alim dakami sina ta peslem dakami ya din an-ak mi ya talaken mi si bigaw!”

⁴ Idi siya di, inpasnek Moses ay nankararag en Diyos et kanana, “Ay sino ngin di iyat ko sin ipogaw ay nay? Nay dandani et ay pigpigen das sak-en!”

⁵ Kanan Diyos en Moses, “Ikoyog mo din odom ay papangolon di Israelita ta mangon-ona kayo. Itakin mo din sokod ay inseppat mo sin ginawang ay Nile. ⁶ Awni et wadaak ay pomipika sin bato sin sangoanan yo sin dontog ay Sinai. Iseppat mo san sokod mo sin bato et bemelan to di danom ta way inomen din ipogaw ay sana.” Say inyat tet-ewan Moses di ay iniilan di papangolon di Israelita.

⁷ Asi et nginadanan Moses din lugar ay sana si Massa ya Meriba,* tan nanriri din Israelita downan dan pinadpadas si Diyos ay nangwani, “Into ngin si Diyos?”

Din Nangobatan Di Israelita Sin Amalekita

⁸ Idi wada pay laeng din Israelita ed Refidim, inmey din Amalekita ay mangobat en daida. ⁹ Et kanan Moses en Josue, “Manpili ka si lallalaki ta en yo gobaten din Amalekita si bigat. Wadaak to sin toktok di dontog ay mangikakayang sin sokod ay kanan Diyos en itakin ko.” ¹⁰ Tinongpal Josue din inbilin Moses et inmey da ginobat din Amalekita. Mo pay da Moses en Aaron ya si Hur, nanikid da sin toktok di dontog.

¹¹ Mo ikayang Moses din takkay na, mangababak din Israelita, ngem mo ibaba na, mangababak abe din Amalekita. ¹² Idi nabbay din takkay Moses, nan-as da Aaron en Hur si bato ay tomokdoana et pinmipika da ay sag-eesa da ay nangikakayang sin takkay Moses enggana ay nadipos din agew. ¹³ Idi say inyat da di, inabak da Josue din Amalekita.

---

* **17:7** Din olog di Massa et “padpadasen.” Din olog pay di Meriba et “manriri.”

¹⁴ Pag kanan Diyos en Moses, “Isolat mo din kadad-atan di nangabakan yo ta waday pangnemen-neman yo. Ibagam en Josue ay awni et dosaek din Amalekita ta maga di kaingadngadanan da.” ¹⁵ Asi pay man-amag si Moses si altar et nginadanana “Si Diyos di bandilak!” ¹⁶ Pag nan kapayen din altar yan kanana, “Si naey di kaman bandila ay mangipaila ay itoltoloy Diyos ay mangobat sin Amalekita si eng-enggana.”

18

1 2 3 4 5 6

Din Namasyalan Jetro en Moses (18:7-27)

Idi dinngen Jetro ay katogangan Moses din nakaskasdaaw ay inam-amag Diyos para en Moses ya din ipogaw na ay Israelita, inmey sin kad-an da Moses sin lugar ay magay omili, tan laydena ay en pasyalen sisya. Inkoyog na abe din asawan Moses ya din doway ay anak na ay sigod ay inpasaan Moses. (18:1-6)

⁷ Binmala si Moses ay en nangabat en katogangana et nanyakog-ong sin sangoanana yan inongoana. Makdeng pay ay man-asidamag da si kasasaad di esa ya esa, sinenggep da sin tolda ay nanbeeyan Moses. ⁸ Pag dad-aten Moses en katogangana amin din inamag Diyos sin ari ed Egipto ya din ipogaw na begew sin Israelita. Dinad-at na amin din ligat da sin danan ya din inyat Diyos ay nangisalakan en daida. ⁹ Palalo di ragsak Jetro

sin nanngena sin amin dana ay siged ay inamamag Diyos para sin Israelita. ¹⁰ Kanana, “Madaydayaw si Diyos ay nangisalakan en dakayo sin taga-Egipto ya din ari da. ¹¹ Ed wani, ammok ay napigpigma si Diyos mo din amin ay didiyosen, tan insalakana din Israelita sin taga-Egipto ay nanglasasoy ya namalpaligat en daida.”

¹² Pag idawat Jetro di maidaton en Diyos ay mapooan ya odom ay datdaton. Makdeng pay di, si Aaron ya din amin ay papangolon di Israel et nan-ookob dan da katogangan Moses sin san-goanan Diyos.

¹³ Idi kasin napat-a, tinmokdo si Moses ay mangikeddeng sin kason di kaipoipogaw. Inalibongbongan din kaipoipogaw sisya manlogi sin agsapa enggana sin malabi. ¹⁴ Idi inilan katogangan Moses din amin ay am-amagena para sin kaipoipogaw, kanana, “Ay maney pay sas amagem para sin ipogaw. Apay dedan ay esam yan manlogi sin agsapa engganas malabi ay waday mangikamang si kaso dan sik-a?”

¹⁵ Kanan Moses ay sinombat, “Tan omali da din ipogaw ay mangammo si layden Diyos. ¹⁶ Mo wada di man-iibaw, omali dan sak-en et ikeddeng ko mo sino di kosto yan ibagak abe din bilbilin ya linteg Diyos.”

¹⁷ Kanan Jetro, “Baken kosto sas iyat mo. ¹⁸ Palpaligatem anggoy san awak mo, siya abe sin ipogaw. Tan palalo ay nadagsen sas oblam et adi kan kabaelan mo ang-anggoy mo. ¹⁹ Dengngem nan ibagak et tolongan dakan Diyos. Din oblam et panakaawak din ipogaw ay mangibaga en Diyos

sin problima da. ²⁰ Sik-a di mangitdon daida sin bilbilin ya linteg Diyos ya din ogali ay onodan da koma ya din odom ay lebbengen da ay amagen. ²¹ Ngem siya na abe di amagem koma. Manpili ka en daida si nalaing ay lallalaki ay emegyat en Diyos, matalek ya adi mabalin ay mapasoksokan. Isaad mos daida ay mangasikaso sin ipogaw ay mabingabingay si sagsisinlibo, sagsisin-gasot, saglilimapolo ya sagsisinpo. ²² Daida di kanayon ay mangowis sin ipogaw. Ikamang dan sik-a din nadadagsen ay kaso ngem daida di mangikeddeng sin nalalag-an. Mo siya di, lomag-an din oblam tan badangan das sik-a. ²³ Mo say amagem di ya siya met laeng di bilin Diyos, adi kan to maligatan ya somaa abe din kaipoipogaw ay mapnek di nem-nem da.”

²⁴ Pinatin Moses din inbagan katogangana. ²⁵ Nanpili sin Israelita si makabael et dinotokanas daida ay mangipangolo sin ipogaw ay mabingabingay si sagsisinlibo, sagsisin-gasot, saglilimapolo ya sagsisinpo. ²⁶ Et kanayon ay kinedkeddeng da din kason di kaipoipogaw. Din nadagsen, inkamang da en Moses, ngem din nalag-an yan kineddeng da.

²⁷ Makdeng pay di, nanopakada si Jetro en Moses et nantaoli sin ili na.

19

Din Kawadan Di Israelita Sin Dontog Ay Sinai

¹⁻² Tinaynan din Israelita ed Refidim et dinmateng da sin lugar ay magay omili ed Sinai, sin damo ay agew di maikatlo ay bowan manipod sin

kinmaan da ed Egipto. Nankampo da sin asagen di dontog ay Sinai³ et pag manikid si Moses sin dontog ay en mangabet en Diyos. Nakikali si Diyos en Moses sin dontog, et inbilina di ibagan Moses sin Israelita ay polin Jacob ay kanana,⁴ “Inila yo din inamag ko ay Diyos yo sin taga-Egipto. Ngem dakayo pay, inayowanak dakayo ay in-alis na babaen sin panakabalin ko ay kaman din iyat di titit ay agila ay mangayowan sin anak na mo iloglogi da ay mantayaw.⁵ Mo dadlon yon patpatien sak-en ya tongtongpalen yo din intolag ko en dakayo, dakayo di piliek ay nabanol ay ipogaw ko, olay mo katet-ewa na et okak met laeng amin ay ipogaw isnan lobong.⁶ Dakayo abe di iturayak ay naidadaton en sak-en ya papadi ay mansilsilbi en sak-en ay Ari yo.”*

⁷ Makdeng pay di, nanballalong si Moses, pag nan topogen din papangolon di Israelita et inbaga na en daida din am-in ay inbilin Diyos.⁸ Idi inbagan Moses di, nantitimpoyog amin din ipogaw ay nangwani, “Amagen mi amin ay inbagan Diyos.” Et say en inbagan Moses en Diyos.

⁹ Idi siya di, kanan Diyos en Moses, “Bomabaak to sin kad-am ay maikoyog si naposkol ay liboo ta say dengngen din ipogaw ay makikalkaliak en sika ya patien daka manipod ed wani.”

Idi dinad-at Moses din inbagan di ipogaw,¹⁰ pag kanan Diyos, “En ka ibaga sin ipogaw ta ilogi dad wani ay manlinis enggana si bigat, ta say nalinis da ay mandayaw en sak-en. Masapol ay

---

* **19:6** Di esa abe ay kaiologan nina sin Hebreo et: papadi sin iturayak. Ilaen abe sin 1 Pedro 2:9.

labaan da din bado da. ¹¹ Masapol ay nakasagana da tan mo si loman, bomabaak isnan dontog ay Sinai ay iilaen din kaipoipogaw. ¹² Markaam di beddeng sin nanniliked di dontog ta say kapapengan di ipogaw. Ibagam en daida ta adi dan mantiktikid sin dontog ono somag-en ay mandan sin poona, tan mo waday mangamag sidi et masapol ay matey. ¹³ Panaen ono pigpigen yo ta adi kayo omasag-en. Olay ipogaw ono animal di somag-en et masapol ay matey, ngem mo wada ay dengngen yo din tanggoyob, mabalin ay somag-en din kaipoipogaw sin dontog.”

¹⁴ Nanballalong si Moses sin dontog et inbaga na sin ipogaw ay mansagana da ay mandayaw en Diyos, isonga nilabaan da din bado da. ¹⁵ Kanan Moses, “Masapol ay nakasagana kayo si loman yan adi kayon daddaagen din asawa yo enggana ay maldeng di.”

¹⁶ Sin kaagsapaan di maikatlo ay agew, mankido down mankimat pag et mawada di naposkol ay liboo sin dontog. Dinngge da abe di napigsa ay tanggoyob et manpayegpeg din kaipoipogaw si egyat da. ¹⁷ Pag ipangon Moses daida et inmey da amin sin poon di dontog ay Sinai ta en da abaten si Diyos. ¹⁸ Enggay nalimotan si asok din dontog ay Sinai tan kaman apoy di inyat Diyos ay nampaila sin binmabaanas di. Komaykayang din asok ay kaman din asok di mapoppoan ay dontog, et enggay manpayegpeg dan ipogaw si egyat da.† ¹⁹ Down aben pomigsa

---

† **19:18** Din naisolat si odom ay manuskrito sin Hebreo et: et enggay palalo ay nanyegyeg din dontog.

ay pomigsa din tanggoyob. Idi mankali si Moses et songbatan Diyos yan kaman kido din kali na. ²⁰ Binmaba si Diyos sin toktok di dontog ay Sinai, pag nan ayagan si Moses. Idi nantikid si Moses, ²¹ kanan Diyos en sisya, “En ka ibaga sin ipogaw ta adi dan lablabsan din beddeng tan mo kanan da et en somag-en da ay mangila en sak-en. Ad-ado di matey mo say iyat da. ²² Olay din papadi et dosaek mo somag-en da ay baken dan nalinis.”

²³ Kanan Moses ay nanongbat, “Laton ay adi mantikid din ipogaw, tan doy met ay inbabagam en markaan mi di beddeng sin nanniliked di dontog ta maiparit di somag-en, tan nasantoan gapo ta say pinilim ay panpappailaam.” ²⁴ Ngem kanan Diyos en sisya, “Olay mo siya sa, emey ka pay dedan ta ikoyog mo si Aaron ay omalis na. Dad-lon mon ibaga sin papadi ya ipogaw ta adi dan padpadasen ay omali ono malabas sin beddeng, tan dosaek daida mo say amagen da.” ²⁵ Et pag manballalong si Moses ay mangibaga sin inbilin Diyos.

20

Din Sinpo Ay Bilin (20:1-21)

¹ Idi makdeng di, pag mankalis Diyos yan kanana, ² “Sak-en si Yahweh ay Diyos yo ay nangipango en dakayo ay komaan ed Egipto ay naibabag-enan yo. ³ Adi kayo mandaydayaw si odom ay diyos mo adi sak-en et anggoy.

⁴ “Adi kayon man-am-amag ono mankitkitikit si daydayawen yo sin kompormi ay kaman din

wadad daya, wadas nan lota ono wada sin danom. ⁵ Adi kayon manyakog-ong ono mandayaw en daida, tan sak-en si Yahweh ay Diyos yo et adiak ipalobos ay waday ikadkadwa yon sak-en ay day-dayawen yo. Dosaek di mangontra en sak-en ya din poli na enggana sin anak di apo na. ⁶ Ngem ipailak pay di layad ko sin manglaylayad en sak-en ya manongpal sin bilbilin ko engganans maikapiga ay libo ay apo.

⁷ “Adi yon os-osalen din ngadan ko si owat magay silbi na, tan sak-en si Yahweh ay Diyos yo et dadlonak dosaen din adi mamanol sin ngadan ko.

⁸ “Banolen yo din agew ay pan-ibbayan ta ikasin yo ay agew para en sak-en. ⁹ Enem ay agew di pan-oblaan yo, ¹⁰ ngem din maikapito ay agew et pan-ibbayan ay naidaton en sak-en. Isonga maga di man-obla sin agew ay doy, olay din an-ak ya bag-en yo, din animal yo ya din mangili ay wada sin ili yo. ¹¹ Tan sak-en ay Diyos et pinarsuak sin enem ay agew din daga, ed daya, din baybay ya din amin ay wada en daida, ngem nan-ibbayak sin maikapito ay agew, isonga tinodingak di ay say agew ay pan-ibbayan ay mailasin para en sak-en.

¹² “Patgen yos da ama en ina yo ta say omando di biyag yo sin daga ay idawat ko en dakayo.

¹³ “Adi kayo manpespese.

¹⁴ “Adi kayon daddaagen di baken yon asawa.

¹⁵ “Adi kayon mangak-akew.

¹⁶ “Adi kayon mantistigo ay man-etek.

¹⁷ “Adi kayon gamgamgaman din beey di ib-a yo, din asawa na, baa na, baka ya dangki na ya odom pay ay sanikwa na.”

18 Manpayegpeg din ipogaw si egyat da idi dengngen dan kido ya tanggoyob downan dan ilaen din kimat ya omas-asok ay dontog, isonga adi da sinmag-en sin dontog. 19 Et kanan da en Moses, “Olay sik-a et di makikali en dakami et laton ay pasien mi. Basta baken si Diyos tan adi pay matey kami.”

20 Ngem kanan Moses ay nanongbat, “Adi kayon emegyat tan inmali si Diyos ta ilaena mo tet-ewa ay pasien yos siswa ya itoltoloy yo ay manongpal sin bilina ta adi kayon manbasol.” 21 Ngem nantet-tee dan ipogaw sin ad-addawi et enggay Moses si sinmag-en sin naposkol ay liboo ay kad-an Diyos.
22 23 24 25 26

21

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34

22

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

Odom Ay Bilbilin Diyos

(22:21-28)

Intoloy Diyos ay nangibaga en Moses si bilbilin ay maipanggep sin kosto ay kabibiyag ya panag-dayaw ay onodan koman din Israelita. Da naey din tapin di bilbilin ay sana. (21:1–22:20)

21 “Adi yon sakitan ono paligaten di mangili. Nemnemnemen yo ay nanbalin kayo abe ay mangili ed Egipto.

22 “Adi yon paligaten di nalasang ya naolila,
23 tan mo say iyat yo, sak-en ay Diyos et song-batak din adawag da ay mankedaw si badang ko.

24 Bomongetak et peslek dakayo sin gobatan ta

malasang din asawa yo ya maolila abe din an-ak yo.

²⁵ “Mo man-iotang kayo sin nabibiteg ay ipogaw ko, adi kayon manpapatpatang ay kaman din iyat di manpapaotang. ²⁶ Mo waday ina yo di tak-ep di bado na gapo ta say sinyal di tolagan ay bayadana din inotang na, masapol ay itaoli yo mo malablabi, ²⁷ tan enggay na si pansalina si tengnin sin labi. Mo magay igaley na, intoy iyat na pay ay maseyep? Mo mankedaw adi si badang ko, badangak tan managseg-angak.

²⁸ “Adi yo laslasoyen si sak-en ay Diyos ya adi yo aben palawlawen din pangolon di ili yo.” ^{29 30 31}

23

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

24

Din Nasiglotan Di Intolag Diyos

(24:1-8)

¹ Pag kanan Diyos en Moses ay nangitoloy, “En ka ayagan da Aaron en Nadab ya si Abihu ya pitopolo ay papangolon di Israelita ta mantikid kayos na, ngem adi kayon somag-en sin kad-ak mo adi et mandokmog kayo ed dagdagas ay mandayaw en sak-en. ² Sik-a et anggoy di somag-en en sak-en, tan adi mabalin ay somag-en din odom. Mo din kaipoipogaw pay, iparit ko ay mantikid da sin dontog ay nay.”

³ En inbagan Moses sin ipogaw din amin ay bilin ya linteg Diyos yan kanan da amin ay sinombat, “Siya, tongpalen mi amin ay inbagan Diyos.”

⁴ Et insolat Moses amin din bilbilin Diyos. Sin

kabigatana, nasapa ay nan-amag si altar ay pan-idatonan sin poon di dontog. Tinood na di sinpo ya dow a ay bato ay para sin sinpo ya dow a ay tribun di Israelita. ⁵ Pag nan ibaa di babbaro ta poaan da di maidaton en Diyos ya man-idaton da abe si odom ay baka ay say pan-ookoban di ipogaw ya makikadkadaan da en Diyos.*

⁶ Pinalapalangganan Moses din kagodwan di dadan di animal ay naidaton, asi nan iwalsi din kagodwa na sin altar. ⁷ Pag nan alaen din naisolatan di intolag Diyos ay nanlaon sin bilbilina et inpigsa na ay mangibasa ta dengngen din kaipoipogaw. Idi makdeng ay ibasan Moses, kanan din ipogaw, “Tongpalen mis Diyos et amagen mi amin din inbilina.”

⁸ Idi siya di, inan Moses din napalanggana ay dada et inwalsi na sin ipogaw dowan kanan, “Din dada ay nay di mangipaneknek sin intolag Diyos ya mangipaila ay nakitolag kayo ay tongpalen yo dana ay bilbilin.” ^{9 10 11}

*Din Kasin Nantikidan Moses Sin Dontog
(24:12-18)*

¹² Makdeng pay di, kanan Diyos kasin en Moses, “Mantikid kas nan kad-ak ay dontog et mantee kas na, ta idawat ko di dow a ay nadampilak ay bato ay nangisolatak sin bilbilin ko ta maitdo sin kaipoipogaw.” ¹³ Nansaganas da Moses en Josue ay kabadang na ta mantikid da sin dontog ay kad-an Diyos. ¹⁴ Ngem kanana ay nangibilin

---

* **24:5** Din damo ay kalasin di daton et napooan am-in. Din maikadwa pay et napooan din taba na, ngem din karni et insidan din papadi ya kaipoipogaw.

sin papangolon di Israelita, “Sed-en yos dakami isnan kampo enggana ay mantaoli kami. Nay da Aaron en Hur ay kamangen yo mo waday adi yon pankinaawatan.”

¹⁵ Intoloy Moses ay nantikid sin dontog ay Sinai yan wada et di liboo ay nanlikob sin dontog. ¹⁶⁻¹⁷ Naipaila din somili ay kinadiyos Yahweh ay binmaba sin toktok di dontog. Din nangilan di Israelita yan kaman apoy ay manbidbidang sin toktok di dontog. Enem ay agew ay nililikob di liboo din dontog. Pag sin maikapito ay agew dinngen Moses din kalin Diyos sin kad-an di liboo ay mangay-ayag en sisya. ¹⁸ Et nantikid si Moses sin dontog enggana ay nalingban sin liboo yan nantee isdi si opatapolo ay agew ya labi.

25

Bilbilin Maipanggep Sin Tolda Ya Din Maosal Sidi

(25:1-2,8-10a,17-23a,30-31a,37,40)

¹ Idi domateng si Moses, kanan Diyos en sisya, ² “Ibagam sin Israelita ta man-idawat da si daton ay para en sak-en yan awatem mo sino di layden da ay idawat. ^{3 4 5 6 7 8} Ibagam abe ta man-amag das tolda ay makiteteek en dakayo ⁹ yan onodan da din amin ay inbilin ko ay iyat na ay maamag, pati din kaamagan di am-in ay maosal isdi. ^{10a} Man-amag kayo abe si baol ay kaiw ay acacia di amag na. ^{11 12 13 14 15 16 17} Man-amag kayo si kaleb na* ay natanig ay balitok ay 45 ay polgada di kaando na ya 27 ay polgada di kaannawa na. ¹⁸ Man-a

* ^{25:17} Ilaen din footnote sin Levitico 16:2.

kayo si napitpit ay balitok ta man-amag kayo si doway sinan kerubim ¹⁹ sin doway soni, ngem masapol ay maikanayon sin kaleb. ²⁰ Din iyat yo et pomipika da ay mansasagong sin doway sonin di kaleb yan nandedepa din payak da ay mamapayong sin baol. ²¹ Ikosnong yo sin baol din doway nadampilak ay bato ay naisolatan di bilin Diyos asi yon ikaleb. ²² Isdi ay makikaliak en sika et dengngem din kalik sin ngaton di kerubim ta ibagak amin din bilbilin ko ta itdom sin Israelita. ^{23a} Man-a kayos acacia ta amagen yo si lamisaan. ^{24 25 26 27 28 29 30} Masapol ay maipapatang din tinapay ay maidaton en sak-en sin lamisaan ay nay ta say wada sin sangoanak si kankanayon. ^{31a} Man-amag kayo abe si patangan di silaw ay balitok. ^{32 33 34 35 36 37} Asi kayo man-amag si pito ay silaw ay ipeey yo sin sakpaan di silaw isnan patangan, yan iamag yo ta masilawan din sango. ^{38 39 40} Ilaem ta dadlon yon onodan din plano ay naipailan sika sin dontog.”

26

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34

27

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

28

*Bilbilin Maipanggep Sin Badon Da Aaron
(28:1-4,9-10,12,15-21,29-30)*

¹ “Ayagam si agim ay Aaron ya din an-ak na ay da Nadab, Abihu, Eleazar ya si Itamar. Ikaasin mos daida sin odom ay Israelita ta daida di papadi ay

mansilbi en sak-en. ² Iamagam si Aaron si bado ay maibagay sin kinabanol ya kinangaton di saad na ay padi. ³ Ayagam amin din inyaak si laing ay mandait ta mandait das badon Aaron ay say mapili ay padi ay mansilbi en sak-en. ⁴ Ibagam ta amagen da nan odom ay tapin di osal Aaron: din maitak-ep sin pagewan, din naabel ay sinadlay ay kanan da en efod, nagayad ay bado, din naabel ay osalen ay maidallem, apongot ya din balikes. ^{5 6 7 8}

⁹ “Man-a ka si dow a ay nabanol ay bato ay din kanan da en karnelia ta ikitikit mo din ngadan di sinpo ya dow a ay lallalaki ay an-ak Israel. ¹⁰ Sag-eenem ay ngadan di maisolat si esa ay bato yan ilaem ta maiolnos din iyat da ay maisolat ay manlogi sin pangpangoan enggana sin anongos. ^{11 12} Iamag mo dana sin sadlayan di efod ta say mangialagey sin sinpo ya dow a ay tribun di Israelita. ^{13 14 15} Man-amag kas osalen din kanga-toan ay padi sin pagew na ta say pangammoana sin layden Diyos. Kaman met laeng din naosal si efod di maiamag isna ya siya abe sin borda na. ¹⁶ Masapol ay sagsisiyam ay polgada di kaannawa ya kaando na mo maikolpi sin gawa na. ¹⁷ Iamag mo di opat ay linya ay nankababanol ay bato. Ipeey mo sin damo ay linya di rubi, topasio ya garnet. ¹⁸ Sin maikadwa, sag-eesa ay bato ay esmeralda, safiro ya diamante. ¹⁹ Sin maikatlo, sag-eesa ay bato ay hasinto, agate ya amatista, ²⁰ yan sin maikap-at, sag-eesa ay bato ay berilio, karnelia ya jaspe. Masapol ay balitok di kaikapetan din batbato ay nay. ²¹ Sag-eesa ay maitiktik din ngadngadan di an-ak Israel sin sinpo ya dow a

ay nay ay bato ta say mangialagey sin amin ay tribun di Israel. ^{22 23 24 25 26 27 28 29} Mo senggep si Aaron sin Nasantoan ay Kowarto, osalena san naikitikitan di ngadngadan di tribun di Israelita ta say nemnemnemek din ipogaw ko. ³⁰ Ipeey mo sin tak-ep di pagewan din makwani en Urim ya Tummim tan say pangammoana sin laydek ay amagen di Israelita, isonga masapol ay osalenas kanayon mo senggep sin Nasantoan ay Kowarto.”
^{31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43}

29

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34

30

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Din Bronsi Ay Palanggana (30:17-21; 31:18)

¹⁷ Kanan aben Diyos en Moses, “Man-amag ka si bronsi ay palanggana ya bronsi met laeng ay patangana. ¹⁸ Ipeey mo sin nan-gawaan di Tolda ya altar yan pey-am si danom. ¹⁹ Say pan-owasan da Aaron ya din an-ak na sin takkay ya siki da ²⁰⁻²¹ ta asi dan senggep sin Tolda ono somag-en sin altar ta poan day idaton da en Diyos. Masapol ay owasan da din takkay ya siki da ta adi dan matey. Masapol ay onodan da na si eng-enggana ya siya abe sin poli da.”
^{22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38}

31

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 Idi nakdeng ay nakikali si Diyos en Moses sin dontog ay Sinai, indawat na en sisya din doway ay nadampilak ay

bato ay naisolatan di bilbilina. Si Diyos ay mismo di nangisolat.

32

Din Sinan Olbon Ay Baka Ay Balitok

¹ Idi sed-esed-en din ipogaw si Moses yan mabayag ay mantaoli, inalibongbongan da si Aaron yan kanan da, “Man-amag ka et si didiyos ay mangipango en datako, tan adi mi ammo mo sinoy naamag en Moses ay sana ay nangipango en datako ay komaan ed Egipto.”

² Songbatan pay Aaron yan kanana, “Iali yo ngarud din aritos di asawa ya an-ak yo.” ³ Et kinaan da tet-ewa din balitok ay aritos da yan indawat da en Aaron. ⁴ Tinenaw Aaron din aritos da, pag nan sokogen ya ilinis ay amagen si sinan olbon ay baka.

Idi siya et di, kanan din ipogaw, “Sinay di diyos tako ay Israelita ay nangipango en datako ay komaan ed Egipto.”

⁵ Makdeng pay di, nan-amag si Aaron si altar sin sangoanan di balitok ay sinan baka yan kanana, “Mo si bigat, manfiesta tako ta mandayaw tako en Diyos.” ⁶ Sin kabigatana, nan-idateng da si aanimal ay idaton da. Pinooan da ay indaton din odom yan pinalti da ay para sin pan-ookoban da ay isida din odom. Nanpennek da ay nangan ya nan-iinom enggana ay nabetebeteng da et downan dan nansasala ya nandadaag, olay baken dan sin-asawa.

⁷ Idi siya di, kanan Diyos en Moses, “Dalasem ay manballalong, tan doy ay nanbasol ya dinokogan das sak-en din ipogaw ay inpangom ay kinmaan

ed Egipto. ⁸ Nasangaw da ay dagos sin danan ay inbagak ay pandanan da. Doy et ay nan-amag da si sinan olbon ay baka ay balitok ay say daydayawen da ya pan-idatonan da dowan da et kanan en say diyos ay nangipango en daida ay komaan ed Egipto. ⁹ Ammok ay adi kayamyaman dadis ipogaw, ¹⁰ isonga adi ka makibiyang en sak-en ta peslek daida, tan nay palaloy bonget ko en daida, ta sik-a ya din polim di paad-adoek ta manbalin kayos madayaw ay nasyon.”

¹¹ Ngem nanpakpakaasi si Moses en Yahweh ay Diyos na et kanana, “Pangaasim kod, Apo, ta adi kan palalo ay mabonget sin ipogaw mo ay inpangom ay komaan ed Egipto begew sin nakaskasdaaw ay panakabalin mo. ¹² Adi pay kanan et din taga-Egipto en planom baw ay ipango din ipogaw mo ta peslem amin daida isnan kadondontogan ta iwed polos di mabay-an. Pangaasim koma ta ibabawim san bonget mo ta adi kan pespeslen daida. ¹³ Nemnemem koma din insapatam sin baam ay da Abraham en Isaac ya si Jacob en paad-adoem din poli da ay kaman din kaad-adon di talaw ed daya ya din inkarim en idawtam daida si daga ay oka das eng-enggana.” ¹⁴ Idi siya et di, inbabawin Diyos din inbaga na en panosaana sin ipogaw na.

¹⁵ Inan Moses din doway nadampilak ay bato ay nasolatan din nanbinas-il sin bilbilin Diyos et nanballalong ay mantaoli sin kad-an di gagait na. ¹⁶ Si Diyos ay mismo di nangamag sin nadampilak ay bato ya nangikitikit sin bilbilina.

¹⁷ Dinngen Josue din ngalawngaw di ipogaw,

isonga kanan Moses, “Manngalawngaw da sin kampo ay kaman way man-gogobat.”

¹⁸ Ngem kanan Moses, “Baken met bogaw di nangabak ono adawag di naabak san madnge mo adi et kaman dan mankankanta.”

¹⁹ Idi dandani ay domateng da et sin kampo da, inilan Moses din sinan baka ya din ipogaw ay mansasala, isonga palaloy bonget na, pag na et ipigpig sin poon di dontog din nadampilak ay bato ay iin-genana. ²⁰ Tinenaw na din sinan baka, asi nan gilingen enggana ay napino ay kaman dap-o, pag nan ilaok sin danom, asi na inpainom sin Israelita.

²¹ Makdeng pay di, kanan Moses en Aaron, “Intoy inyat aya da nan ipogaw en sik-a et nay pinalobosam daida ay mangamag isnan palalo ay madagsen ay basol?”

²² Kanan Aaron ay nanongbat, “Apo, adi ka koman omibonget, tan ammom met dedan ay panam-ayen da ay man-amag si lawa. ²³ Tan kanan da, ‘Man-amag ka kod si didiyos ay mangipango en datako, tan adi mi ammo mo sinoy naamag en Moses ay doy ay nangipango en datako sin kinmaanan tako ed Egipto.’ ²⁴ Et kindaw ko din balitok ay aritos da, yan idi intep-ak sin apoy, pag et maamag si sinan baka.”

²⁵ Inammoan Moses ay pinalobosan Aaron din ipogaw ay mangamag si nalabes ya kaibabainan da sin kaibaw da. ²⁶ Pinmika sin segpan di kampo, pag nan kanan ay nangibogaw, “Omalis na amin din laydena ay mangonod en Diyos.” Et nato-pog amin din Levita sin kad-ana. ²⁷ Kanana en daida, “Inbilin Yahweh ay Diyos di Israelita ay

alaen yo din kampilan yo ta sokisoken yo nan kampo, manipod sin segpan ay nay enggana sin esay segpan sin gedeng di kampo, ta peslen yo din aag-i, gagayyem ya katokmang yo.”

²⁸ Tinongpal din Levita di, et pinse da di emey ay tolo ay libo ay lallalaki sin agew ay doy. ²⁹ Pag kanan Moses sin Levita, “Ed wani ay agew, indaton yo di awak yo ay mansilbi en Diyos gapo ta tinongpal yo din laydena et pinse yo din nanbasol, olay pay mo anak yo ya agi yo, isonga bindisyonan Diyos dakayo.”

³⁰ Sin kabigatana, kanan Moses sin ipogaw, “Madagsen di basol yo, ngem mantikidak ed wani sin dontog ta enak kod makikali en Diyos bareng mo pakawanena si dakayo.” ³¹ Et kasin inmey si Moses sin kad-an Diyos yan kanana, “Madagsen kayman san inamag din ipogaw, tan nan-amag das balitok ay didiyosen et say dinaydayaw da, ³² ngem pangaasim kod ta pakawanem daida. Ngem mo adi mabalin, olay kaanem din ngadan ko sin libro ay nangisolatam si ngadngadan di ipogaw mo.”

³³ Ngem kanan Diyos en Moses, “Din nakabasol en sak-en et anggoy di kaanek di ngadan da sin librok. ³⁴ Emey ka et ta ipangom daida sin lugar ay inbagak en sik-a. Nemnemnemem ay wada din anghel ko ay mangipango en sik-a. Ngem domteng to di agew ay dosaek da san ipogaw gapo sin basol da.”

³⁵ Adi nabayag et inpawadan Diyos di sakit ay nangidateng si pisti sin ipogaw gapo sin nangipaa-magan da en Aaron si sinan baka ay balitok.

33*Din Nangibilinan Diyos Ay Komaan Da Ed Sinai*

¹ Kasin nakingalat si Diyos en Moses yan kanana, “Taynan yo nan lugar ay nay, dakayo ya din ipogaw ay inpangom manipod ed Egipto, ta emey kayo sin ili ay inkarik en da Abraham en Isaac ya si Jacob ay idawat ko sin poli da. ²Man-ibaaak si anghel ay mangipango en dakayo et pakaanek to din Canaaneo, Amorreo, Heteo, Perezeo, Heveo, ya Jebuseo. ³Emey kayo sin sana ay daga ay nabaknang ya magabay di mola, ngem adiak makikoyog en dakayo tan makenteg di nemnem yo ay ipogaw, tan into et mo peslek amin dakayo sin danan.”

⁴ Idi dinngen din ipogaw san kaeegyat ay damag, palalo di ladingit da et insaldeng da ay mangosal sin nankababanol ay osal da, ⁵ tan binilin Diyos si Moses ay mangibaga en daida, “Natangken di nemnem yo ay ipogaw, isonga mo makikoyogak si olay sinkaattikan en dakayo, amangan mo peslek dakayo amin. Ed wani, kaanen yo din nankababanol ay osal yo ta nemnemek mo into di iyat ko en dakayo.” ⁶ Siya di din gapo ay adi inos-osal din Israelita din nabanol ay osal da manipod sin kinmaanana da sin dontog ay Sinai.

⁷ Din kanayon ay am-amagen Moses mo domateng da si esay lugar ay pankampoan da et alaena din Tolda ay para en Diyos et isaad na sin ad-addawi sin lasin di kampo da. Nginadanana si

Tolda ay Panpappailaan Diyos,* et isdi di emeyan di ipogaw mo way layden da ay damagen en Diyos. ⁸ Mo senggép si Moses sin Tolda ay sana, mantee di esa ya esa sin segpan di mismo ay kampo na ay mamoboya enggana ay senggép. ⁹ Mo nakasgép si Moses, bomaba ay dagos din liboo ay natotood sin segpan di Tolda et kaman mapmapo sin kadan di liboo ay sana din kalin Diyos ay makikali en Moses. ¹⁰ Isonga mo ilaen din ipogaw ay wada din liboo ay matood sin segpan di Tolda, manyakogong da. ¹¹ Mismo ay si Diyos di makingalat en Moses ay ropan ropa ay kaman din iyat di ipogaw ay makikali si gayyem na. Mo makdeng di ngalat da, mantaoli si Moses sin kampo. Ngem mataynan sin Tolda din baro ay kabadang na ay si Josue ay anak Nun.

Din Inkarin Diyos Ay Koyogena Din Ipogaw Na

¹² Kanan Moses en Diyos, “Tet-ewa kayman ay pinilim sak-en ay mangipango en da nay ay ipogaw, ngem adi ka met inbaga mo sino di ibaam ay komoyog. Kanam abe en dadlon kan am-ammo ya malaydan ka en sak-en ¹³ isonga mo tet-ewa na, ibagam koma ngarud din planom ta say ammoak di iyat ko ay mansilbi en sik-a ya masepsep ay malaydan ka. Nemnemnemem koma ay pinilim dana ay ipogaw ay inbilang mo ay ipogaw mo.”

¹⁴ Kanan Diyos ay nanongbat, “May ngarud, koyogek ya badangak dakayo ta way iyat yo ay

---

* **33:7** Din Tolda ay nay et say nanpappailaan Diyos enggana ay naisaad din dakdake ay Tolda ay dodowa di kowarto na (Exodo 40:17-33). Din omona ay Tolda et wada sin lasin di kampo da. Din maikadwa pay et wada sin gawa na (Levitico 16:16).

mangabak sin kaibaw yo ya asi kayo man-illeng sin ili ay emeyan yo.”

¹⁵ Kanan kasin Moses, “Mo adi kan komoyog, adi ka koman pakaanen dakami isnan lugar ay nay.

¹⁶ Into ngin di pangilasinan di odom ay ipogaw en malaylaydan kan sak-en ya din ipogaw mo ay nay mo adi kan komoyog? Mo koyogem dakami, say pangammoan da ay naitken kami sin odom ay ipogaw isnan lobong.”

¹⁷ Kanan Diyos en Moses, “Gapo ta dadlonak am-ammos sik-a ya malaylaydanak en sik-a, matongpal san kedkedawem.”

¹⁸ Nanpakaasi kasin si Moses yan kanana, “Pangaasim kod ta ipalobos mo ay ilaek di kinadiyos mo.”

¹⁹ Songbatan pay Diyos yan kanana, “Ipailak din amin ay kinasiged ko en sik-a ya ibagak abe en sik-a din ngadan ko ay Yahweh, tan ipailak din seg-ang ko sin laydek ay pangipailaan. ²⁰ Ngem adi mabalin ay ilaem din ropak, tan binmal-o ay matey di ipogaw ay mangila sin ropak, ²¹ ngem pomika ka sin bato ay nay sin kad-ak. ²² Ta mo ilabas ko din mankoniniing ay kinadiyos ko, ilingeb kos sik-a sin nanbaetan di napitak ay bato, asiak isalin din takkay ko sin matam enggana ay malabasak. ²³ Mo malabasak, asiak kaanen din takkay ko ta say ilaem din edeg ko ay baken din ropak.”

34

*Din Kasin Naisolatan Di Bilbilin
(34:1-15)*

¹ Idi makdeng di, kanan Diyos en Moses, “Mantiktik kas dow a ay nadampilak ay bato ay kaman din indawat ko sin damo ta pangisolatak kasin sin insolat ko sin damo ay ginopak mo. ² Mansagana ka ay mantikid sin dontog ay Sinai sin agsapa si bigat ta sem-ed ka sin toktok di dontog. ³ Adi ka man-itaktakin si gait mo yan masapol ay magay ipogaw si maila sin olay into ay partin di dontog. Masapol abe ay maga di karnero ono baka ay naipastol sin poon di dontog.” ⁴ Dadlon tinongpal Moses din inbilin Diyos. Nasapa sin kabigatana et nantiktik si dow a ay nadampilak ay bato ay intikid na sin dontog ay Sinai.

⁵ Binmaba si Diyos sin dontog ay kinoyog di liboo et pinmika sin kad-an Moses, pag nan ibaga din ngadana ay si Yahweh. ⁶ Nalabas sin sangoanan Moses pag nan kanan, “Sak-en si Yahweh, Diyos ay managseg-ang. Bakenak nalaka ay bomonget mo adi et managlayadak ya matalekak. ⁷ Adiak linglingan di inkarik sin niliblibo ay ipogaw et pakawanek di pankolkolangan da, din panlablabsingan da sin bilbilin ko ya odom ay basbasol da. Ngem adiak ipalobos ay mailsot di nakabasol ay ipogaw di dosa mo adi et dosaek enggan as anak di apo na.”

⁸ Dagos ay nanyakog-ong si Moses ay mandayaw en Diyos. ⁹ Kanana, “Apo, mo tet-ewa ay malaydan ka en sak-en, pangaasim ngarud ta koyogem dakami. Tet-ewa kayman ay makenteg di nem-nem da nan ipogaw ay nay, ngem pangaasim kod ta pakawanem din basol ya lawa ay ogali mi ta ibilang mos dakami ay ipogaw mo.”

¹⁰ Kanan Diyos en Moses, “Ed wani, wada di itolag ko en dakayo ay Israelita. Amagek di nakaskasdaaw sin pangiilaan yo ay adi naam-amag sin olay sino ay ili isnan daga. Et ilaen din kaipoipogaw ay makiilian yo din nakaskasdaaw ay amagek para en dakayo. ¹¹ Tongpalen yo din ibilin ko en dakayo ed wani. Awni et pakaanek din Amorreo, Canaaneo, Heteo, Perezeo, Heveo ya Jebuseo mo domateng kayo sin ili da. ¹² Annadan yo ta adi kayon makitolag ay makikadwa sin ipogaw ay datngan yos di, tan mo say amagen yo et kaman tagdey ay mangiturong si kadadaelan yo. ¹³ Dadaelen yo din altar da, gemken yo din tinootood da ay bato ay pandaydayawan da dowan yon potoen din posti ay pangidaydayaw da en Asera ay didiyosen da.

¹⁴ “Adi kayon mandaydayaw si odom ay diyos, tan sak-en ay Diyos et adiak ipalobos ay waday ikadkadwa yon sak-en ay dayawen. ¹⁵ Adi kayon makitoltag ay makikadwa sin ipogaw isdi, tan mandaydayaw da si ad-ado ay didiyosen di pagano. Tan mo man-idaton da ya awisen das dakayo ay makiragragsak, into et mo masolisog kayo ay makikan sin naidaton si didiyosen da.”
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27

Din Mankoniniing Ay Ropan Moses (34:28-35)

²⁸ Nakitees Moses en Diyos sin dontog si opat-apolong ay agew ya labi ay adi polos nangnangan ya nan-in-inom. Isdi ay insolat na sin doway nadampilak ay bato din Sinpo ay Bilin ay siya din intolag Diyos sin Israelita. ²⁹ Idi nanballalong ay

napo sin dontog ay Sinai, iin-genana din dowa ay bato ay naisolatan di bilbilin Diyos, yan adi na ammo ay mankoniniing din ropa na gapo sin nakikaliana en Diyos. ³⁰ Inmegyat si Aaron ya din amin ay Israelita ay somag-en idi inila da din mankoniniing ay ropan Moses. ³¹ Ngem inayagan Moses daida, isonga sinmag-en si Aaron ya din papangolon di Israelita, et nakikali si Moses en daida. ³² Maaw-awni pay, sinmag-en amin ay Israelita en Moses et inbaga nan daida amin din bilbilin ay inbagan Diyos sin dontog ay Sinai.

³³ Idi makdeng ay ibagan Moses en daida din inbilin Diyos, nilingbana din ropa na si sokdong. ³⁴ Sin tonggal somag-enana ay makikali en Diyos yan kaanena din sokdong na. Isonga mo be-mela ay mangibaga sin Israelita sin inbilin Diyos, ³⁵ ilaen da ay mankoniniing din ropa na. Mo makdeng yan lingbana din ropa na enggana ay makikali kasin en Diyos.*

35

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34

36

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34

37

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29

38

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

---

* **34:35** Di gapo ay nilingban Moses din ropa na et naisolat sin 2 Corinto 3:13.

39

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34

*Din Nakdengan Din Obla Ay Kaisaadan Di Tolda
(39:42-43; 40:17-33)*

Pag topogen Moses din kaipoipogaw et binilinas daida ta man-iali das balitok, palata, bronsi, lopot, lalat, kaiw ya odom ay kasapolan sin maamag ay Tolda. Inayagana abe di nankalalaing ay manpanday, mankarpintiro, mandait ya manborda ta amagen da din Tolda ya am-in ay maosal isdi. Inamag da din posti ya kurtina ya atep di Tolda ta say nalaka ay matopi. Din maosal abe ay madagsen ay kaman din Baol, lamisaan ya altar, et in-amagan das pangig-enan sin nansinoni ta way iyat da ay mangaksiw mo man-etan da. (35:1–39:41)

⁴² Tinongpal din Israelita amin din obla ay in-bilin Diyos en Moses ay amagen da. ⁴³ Idi en pinaneknekan Moses mo kosto din inyat da, et siya ay tinongpal da din inbilin Diyos, isonga binindisyonanas daida.

40

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 Naisaad din Tolda ay Panpappailaan Diyos sin pitsa 1 di damo ay bowan sin maikadwa ay tawen manipod sin kinmaanana da ed Egipto. ¹⁸ Idi insaad Moses din Tolda, tinood na din posti et pag nan ikapet din bagbag ya din odom ay manbabag ay amag na. Inamag na din kaosod ya lagat, ¹⁹ et pag nan iakbong din Tolda ay lalat di animal ay say maiatep ya maibobong. Tinongpal na amin din inbilin Diyos ay iyat na ay mangiamag sin Tolda.

²⁰ Inkosnong na sin Baol din doway ay bato ay naisolatan di sinpo ay bilin, pag nan iimag din kaiw ay pangiegnan. Makdeng pay di, in-amag na din kaleb di Baol. ²¹ Inpasgep na din Baol sin Tolda, pag nan iimag din kurtina ay manasalin sin kowarto ay kad-an di Baol, tan say inbilin Diyos. ²² Inpasgep na abe din lamisaan sin Tolda et inpeey na sin naibanda si amyanan sin lasin di kurtina. ²³ Inpatang na sin lamisaan ay sana din tinapay ay maidaton en Diyos, tan siya din inbilina.

²⁴ Inpasgep na din patangan di silaw sin Tolda sin naibandas abagatan, sin sagang di lamisaan, ²⁵ et pag nan iimag din silaw sin sangoanan Diyos ay kaman met laeng din inbilin Diyos en sisya.

²⁶ In-amag Moses din balitok ay altar sin Tolda sin sangoanan di kurtina ²⁷ et nan-ipooy si naban-glo ay insinso, tan say inbilin Diyos. ²⁸ In-amag na abe di kurtina sin segpan di Tolda, ²⁹ pag man-amag sin lasin di kurtina si altar ay pan-idatonan si mapooan. Say pangipooan da si datdaton ay animal ya lames di inani da.

³⁰ Inpeey na din palanggana sin nan-gawaan di Tolda ya altar et piney-ana si danom ay pan-owasan, ³¹ ta say pan-owasan Moses ya da Aaron sin an-ak na sin takkay ya siki da. ³² Inbilin Diyos ay man-owas da mo senggep da sin Tolda ono somag-en da sin altar. ³³ Makdeng pay di, in-amag Moses din kurtina ay nanliked sin Tolda ya altar ay kaman say alad na, pag nan ibitin di kurtina sin segpan di alad ay sana et say nakdengan din obla ay kaisaadan di Tolda.

Din Somili Ay Kinadiyos En Yahweh
(40:34-38)

³⁴ Idi makdeng di, nilikmot din liboo din Tolda et napno sin somili ay kinadiyos en Yahweh, ³⁵ isonga adi nakasgep si Moses. ³⁶⁻³⁷ Sin am-in ay nan-etaetanan di Israelita, nantetee da si esa ay lugar enggana ay komayang din liboo sin Tolda. Mo komayang, asi da manlobwat ay man-etan. ³⁸ Sin kaagawan, maila da din liboo ay kaipailaan di kawadan Diyos sin ngaton di Tolda. Sin labi pay, maila da di apoy sin kad-an di liboo. Nailan di Israelita din liboo ya apoy ay sana sin am-in ay nandad-anan da.

Kankanaey Bible
The Holy Bible in the Kankanaey language of the
Republic of the Philippines

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators of Canada, Inc.

Language: Kankanaey

Translation by: Wycliffe Bible Translators of Canada, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019

287e9051-f62a-52c2-b51a-3c821ef89a36